

NOVI
Moravče

OBČINA MORAVČE
1251 MORAVČE, TRG SVOBODE 4

Poština plačana pri pošti
1251 Moravče "a"

Knjižnica Domžale
Ljubljanska 58

1230 Domžale

Januar 2003, Letnik IV, Številka 1

Jakob Vettorazz

Detajel stebra
(Jakob Vettorazz)

Kamnoseško orodje

Peški kamnolom - odkriti skladi

Ornamentalna dekoracija
peški "marmor"

Piramide na Ljubelju, izdelane iz peškega marmorja

OBČINA MORAVČE
Kulturni dom Moravče

- **četrtek, 23. januarja, ob 9. uri avla KD, predavanje o uničevanju plevelov in zeli na travinjah**
- **četrtek, 6. februarja, ob 9. uri otroški gledališki abonma**
- **petek, 7. februarja, ob 19. uri otvoritev razstave »Strokovne zasnove za varstvo kulturne dediščine na območju občine Moravče«.**
- **petek, 7. februarja, ob 19.30 osrednja občinska prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku**
- **nedelja, 9. februarja, ob 11.15 nedeljska matineja, predstava za otroke » Lev in miš« Nastopa odlična gledališka skupina iz Doba**
- **torek, 11. februarja, ob 9. uri, predstava za Vrtec Moravče**
- **v času šolskih počitnic v torek, 25. in četrtek, 27. februarja ob 10. uri filmska matineja za vse, ki želijo preživeti počitnice malo drugač (filmski predstavi otrokom poklanja Občina Moravče, zato je vstop prost)**

OBČINA MORAVČE
Kulturni dom Moravče

vabi

vse občanke in občane na osrednjo prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku.

Ob 19. uri bo v avli KD otvoritev razstave »**Strokovne zasnove za varstvo kulturne dediščine na območju občine Moravče**«. Na razstavi bo strokovna predstavitev konservatorjev Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, območne enote Kranj.

Po otvoritvi bo v dvorani KD kulturna prireditev. V programu bodo sodelovali :

- **prvak slovenske opere basist Franc Javornik**
- **pianistka prof. Ana Marija Javornik**
- **Pihalna godba Moravče**
- **Komorni zbor Limbar**
- **učenci osnovne in glasbene šole Moravče**

Ob prazniku bo spregovoril predsednik KD »Tine Kos« Moravče Milan Brodar.

**VPIS V PRVI RAZRED
9-LETNE OSNOVNE ŠOLE
ZA ŠOLSKO LETO 2003/2004**

Osnovna šola Jurija Vege Moravče vabi k vpisu v prvi razred devetletne osnovne šole vse otroke, rojene med 1. 1. 1997 in 31. 12. 1997.

Vpis bo potekal v prostorih OŠ Jurija Vege, Vegova 38, in sicer v

PETEK, 31. 01. 2003, od 08. – 14. ure

SOBOTO, 01. 02. 2003, od 8. - 12. ure

Zaželeno je, da otroka pripeljete s seboj.

V petek, 31. 1. 2003 IMATE STARŠI IN OTROCI možnost ogleda in poteka dela v prvem razredu devetletke, saj bodo imeli DAN ODPRTIH VRAT. Prav tako si lahko OGLEDATE KNJIŽNICO v II. nadstropju šole.

informacijo pripravila Nika Cerar

**OBČINSKA PRIZNANJA
OBČINE MORAVČE**

POVABILO K SODELOVANJU

Na podlagi 17. člena Statuta Občine Moravče in 10. člena Pravilnika o priznanjih Občine Moravče vabimo vse občane Moravče, društva, podjetja, zavode, da **do vključno petka, 14. februarja 2003, do 12. ure** pošljete Občini Moravče, Trg svobode 4, 1251 Moravče svoje **predloge za dodelitev občinskih priznanj:**

- **za častnega občana**
- **plaketo občine**
- **priznanje občine**

Naziv častnega občana občine se podeli posamezniku, ki doseže pomembnejše trajne uspehe na gospodarskem, znanstvenem, umetniškem, kulturnem, športnem, vzgojno-izobraževalnem in humanitarnem področju.

Plaketo občine se podeli posameznikom, organizacijam in skupnostim v občini, prijateljskim mestom in podjetjem, organizacijam in posameznikom iz tujine, ki s posebnimi prizadevanji in uspehi na področju gospodarstva, družbenih dejavnosti in drugih področjih dela pomembno prispevajo h gospodarskemu in političnemu razvoju občine in k razvijanju družbenih dejavnosti ter medsebojnih prijateljskih odnosov.

Priznanja lahko dobijo posamezniki, skupine, organizacije in skupnosti, podjetja, društva, zavodi in druge pravne osebe, kakor tudi posamezniki, ki niso občani Moravč, so pa bili rojeni na območju občine, ali so živeli določen čas v občini in so s svojim delovanjem in dosežki bistveno prispevali k ugledu kraja.

Predlogi za podelitev priznanj morajo vsebovati naslednje podatke:

1. **podatke o predlagatelju,**
2. **vrsto predlaganega priznanja občine,**
3. **podatke o predlaganem prejemniku priznanja,**
4. **obrazložitev k predlogu,**
5. **dokumente, ki potrjujejo dejstva v obrazložitvi.**

Priznanja bodo predvidoma podeljena ob občinskem prazniku. Morebitna dodatna pojasnila lahko dobite pri Sonji Vraz, direktorici občinske uprave, po tel. 723 – 12-29.

Občinska uprava Občine Moravče

24. februarja bo v Moravčah Matijev sejem. Povabljeni, da se prepričate, ali bo sv. Matija led razbil ali šele naredil.

Četrto leto bomo desetkrat prinesli preko Novic iz Moravske doline novic in obvestil med bralce. Glasilo se je dobro »prijelo« in nam je v veselje. V četrtem letniku bodo naslovnice znova tematsko urejene **v rdeči** obrobi kot še četrti barvi moravskega grba.. Njihova tema je obrt v povezavi s stavbno dediščino in varstvom narave. **Naslovnico** in članke s skupnim nadnaslovom Moja dolina na dlani **bodo pripravljali strokovnjaki z Zavoda** za varovanje narave in Zavoda za varovanje kulturne dediščine iz Kranja. Čeprav živimo na tem koščku zemlje, se pogostokrat ne zavedamo njenih lepot, jih ne opazimo v naglici življenja in jih niti ne znamo ustrezno zavarovati, jim vdihniti duše novega namena. Z željo, da bi ti prispevki pomagali pri osveščenosti domačinov in priseljencev, smo se lotili še enega enoletnega projekta. Prav tako bomo še **iskali najstarejše fotografije** na Moravškem in vabim vas k sodelovanju. Na novo pa boste našli rubriko **Nekoč in danes**, v kateri bosta Marijan Gril in Rado Kokalj popisala delček preteklosti in jo primerjala s sedanjostjo. Sicer pa ostajamo v okviru sedanjih smernic. Naj vas na tem mestu **po- vabim k sooblikovanju, obveščanju o dogodkih in pisanju**, saj bomo le na tak način ohranili sedanji utrip življenja bodočim generacijam.

V tej številki še posebej **vabim k branju** županjinoga govora ob dnevu samostojnosti. Z učiteljskim občutenjem je spregovorila o **materinščini** kot zanesljivem sredstvu v boju s sodobnimi globalizacijskimi tokovi. Zelo upravičeno se je vprašala, če bodo naši otroci in vnuki svojo materinščino še poznali, jo uporabljali in v njej odkrili toliko sporočilnosti kot mnogi besedni umetniki do sedaj. Velikokrat, ko doživljam udarce poslanstvu učitelja materinščine, se spomnim njenega razmišljanja, in me neštetokrat zaboli, ko slišim glasno, poltiho ali mrmrajoče: brez veze, do konca se mi je zagnusila ta slovenščina, ni bolj bedaste snovi, sovražim jo.... To ni le moja bolečina, je tudi bojazen, da takšne izjave ugasnejo plamenčke prirojene vedoželjnosti, ustvarjalnosti in volje do raziskovanja tistega, s čimer lahko izrazimo svoje občutenje, mnenje, stališče. Strinjam se, da je učenje nečesa, kar večina misli, da zna, včasih naporno, toda nič ne pride samo po sebi, za vse je treba vložiti nekaj truda, ki pa se prav pri jeziku večkratno obrestuje. Mladini tega zavedanja močno primanjkuje, saj se zdi, kot bi jim izobilje vsega moralo biti položeno v zibel.

Pred nami je kulturni praznik, praznik, ki ga veliko narodov ne praznuje. Še je upanje na svetlo prihodnost materinščine, a potrebno je napeti vse sile, da osmislimo nje pomen, da ga zakoreninimo v bit posameznika, da bo zmogla vrhove dvigovati visoko v nebo velikih jezikov in jim pokazati svojo pravo vrednost. Ohranimo svoj jezik in ohranili bomo svoj narod.

Uživajte vsako prosto minutko v idili zimskega objema,

BERNARDA MAL

Pohodi v organizaciji PD Moravče

- sobota, 8.februar – SV.TROJICA - GRMAČE – lahka pot, vodita L.Lavrič (041 433 254) in Marijan Gril (01 7231 737)
- sobota, 22.februar – ŠTEFANJA GORA - lahka pot, vodita Urša Jamšek (031 574 744) in Vida Vidergar Žučko (041 270 606)

Vse dodatne informacije dobite pri vodnikih, ki vodijo pohod.

V tej številki preberite

Razpis za predloge za občinska priznanja.....	2
Županjin uvodnik	4
Poročilo s seje OS.....	6
Javni razpis za kadrovske stanovanje.....	7
Kmetijstvo v Podjetni regiji.....	9
Spremembe v obveznem zdravstvenem zavarovanju.....	10
Maks Merela Prešernov nagrajenec.....	16
DU, program izletov.....	17
Branje in bralna sposobnost.....	19
Petnajstič na najvišji stopnički.....	20
Moja dolina na dlani.....	21
Mozaik preteklosti in sedanjosti.....	22

Naslednja številka bo predvidoma izšla 21. februarja. Vaše prispevke pričakujemo do 5. februarja.

Oddate jih lahko na sedežu Občine Moravče osebno, pošljete po pošti ali elektronski pošti. Naslovi so navedeni spodaj v modrem okvirčku.

Novice iz Moravske doline

24. januar 2003, Letnik IV, Številka 1

Fotografije na naslovnici: Tadeja Šubic, Maja Gerčar

Novice iz Moravske doline je informativno glasilo Občine Moravče, ki je tudi izdajateljica. • Izhaja predvidoma enkrat mesečno in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno. • Sedež izdajatelja in naslov uredništva: Občina Moravče, Trg svobode 4, 1251 Moravče, telefon 7231-229. • Izdajateljski svet: Milka Novak, Janez Cerar, Roman Cerar, Ivanka Kocjančič, Stanislav Ravnikar. • Odgovorna urednica: Bernarda Mal, E-pošta moravske.novice@email.si, tel. 031 452 022. • Uredniški odbor: Bojana Dorič, Nevenka Marolt, Aleš Vozel, France Ravnikar. • Lektoriranje: Bernarda Mal. • Oblikovanje in priprava za tisk: Andrej Lombar. • Tisk: Tiskarna Januš. • Naklada 1450 izvodov.

Vsi prispevki, ki jih pošljate za objavo, morajo biti lastnoročno podpisani, imeti morajo datum in kraj pisanja, naslov prispevka, zapis avtorja besedila in fotografij. Če pišete v imenu društva, politične stranke, skupine ljudi, opremite dopis z žigom in podpisom odgovorne osebe. Poleg prispevka, če imate le možnost, oddajte tudi zapis na disketi ali ga pošljite po E- pošti. Prispevki naj ne presegajo 1800 znakov vključno s presledki. V nasprotnem primeru bomo prisiljeni prispevek zavrniti ali krajšati. Rokopisov ne sprejemamo! Slikovnega in pisnega gradiva ne vračamo!

Spoštovani občani in občanke!

Kljub temu, da so prazniki z vsemi prijetnimi in napornimi dolžnostmi za nekaj časa za nami, se še enkrat ozrimo na lepe trenutke, ki smo jih skupaj preživeli na različnih prireditvah.

Praznična okrasitev, upam, da vam je bila v Moravčah všeč, nam je povsod naznanjala prihajajoči božič in vse njemu sledeče praznike. Na božičnem koncertu KZ Limbar pri sv. Andreju smo se spominjali tudi enega izmed največjih trenutkov slovenske zgodovine, dneva slovenske samostojnosti. Čeprav je od tega dejanja minilo dobrih dvanajst let, postaja z združevanjem Evrope naša samostojnost znova ogrožena, tokrat na drugačen način. Z modernim izrazom ga imenujemo

globalizacija. V preteklosti smo slovenski jezik z velikimi težavami poenotili, ohranjali in branili pred vladajočimi narodi. Ali bomo znali ohranjati bogastvo slovenskega jezika in ga naprej razvijati v pisni in govorni obliki tudi v združeni Evropi, ko bo komunikacija potekala v bolj uveljavljenih svetovnih jezikih?

Vedno znova se moramo spominjati dneva samostojnosti in ga obnavljati, kot iz leta v leto, iz roda v rod praznujemo božič in se ga, kljub različnosti, vedno znova vsak po svoje veselimo.

Dneva samostojnosti smo se spominjali tudi na **novoletnem koncertu na Vrhpolju**, kjer sta nas v praznične melodije popeljala tamburaški orkester in mladinski pevski zbor Veritas, nato pa še narodno zabavni ansambel. **Novoletni koncert je potekal tekoče in v prijetnem vzdušju**, za kar je skrbel s svojim uglašenim in neprisiljenim nastopom Jure Sešek. Domači zbori in godba pa so vsak v svojem stilu izvajali program raznovrstne glasbe. **Vedno sem vesela, ko vidim, da so se ljudje združili in skupaj naredili nekaj dobrega in lepega v splošno zadovoljstvo.** Veseli in ponosni pa smo lahko tudi na bogato kulturno tradicijo in bogato praznično ponudbo v občini Moravče. Prav tako slovesno je bilo pri sv. Štefanu, ko so tudi konji dobili nekaj »žegna« od praznične pogače. **Novemu letu** smo letos v še večjem številu nazdravili sredi Moravč v soju prazničnega ognjemeta, ki se je zgrinjal z vseh koncev občine.

Hvala vsem pripravljavcem različnih prireditev, s katerimi ste nam vsem olepšali praznike.

Čeprav smo si želeli, da bi med prazniki sneg pokril moravške poljane, se nam je ta želja uresničila šele takrat, ko je bilo treba ponovno v službo, po očiščeni ali zasneženi cesti. **Večina občanov se zaveda, da so to posebne razmere, ki se jim je treba prilagoditi.** Ob tem je bilo tudi nekaj slabe volje, saj izvajalci zimske službe niso mogli očistiti vseh poti naenkrat, že očiščene pa je vedno znova prekril novi sneg. **V takih primerih moramo vsi skupaj nekoliko potrpeti in poskrbeti za primerno opremo avtomobila.**

V prejšnjem letu smo uspešno izvedli veliko del iz občinskega proračuna. V večini primerov smo bili zadovoljni z izvajalci, nezadovoljni pa smo z izvajalci del na strehi občinske stavbe. Pooblaščen gradbeni nadzorni nam svetuje, da ni vedno najbolje izbrati najcenejšega ponudnika, če pri tem ni zagotovljena tudi kvaliteta. Sama se s to ugotovitvijo strinjam, vendar je pri javnih finančah velikokrat ob najnižji cenovni ponudbi težko izbrati tudi kvalitetnega izvajalca.

V sredo, 15. januarja, je bila 2. seja Občinskega sveta v tej sestavi. Po pričakovanju se je s svojimi nastopi znova »izkazal« Roman Cerar, ki je v znanem teatralnem stilu lanskega leta skušal vse predlagano čim bolj zakomplicirati in speljati na svoj mlin. Le da tokrat ni dobil večinske podpore za svoje namene. Z dnevnega reda je najprej želel odstraniti točko so-

glasje k imenovanju direktorja ZD Domžale, čeprav je dve seji nazaj, ko smo obravnavali isto točko, ves čas protestiral, zakaj kandidat ni bil vabljen na OS, da bi predstavil svoj program in bi se svetniki lažje odločili. Sedaj pa, ko smo ga povabili, je bil proti njegovi predstavitvi. Župan lahko vedno predlaga ponovno uvrstitev točke na dnevni red, rok za soglasje pa še tudi ni potekel. Po tem je bila točka z veliko večino le uvrščena na dnevni red in dr. Svoljšak je predstavil program del pri nadaljnji obnovi Zdravstvene postaje Moravče. Pojasnil pa je tudi, da po številu pacientov, ki jih ima dr. Dežman, nismo upravičeni do še enega zdravnika, le organizacija dela v splošni ambulanti se mora izboljšati. **OS je tokrat dal soglasje k imenovanju dr. Svoljška za novega direktorja ZD Domžale.**

Žal se tudi v tem mandatu ves čas srečujem z **neresnimi problemi iz preteklosti**. Tako smo obravnavali tudi dve tožbi. Ena izhaja še iz časa skupne občine Domžale, zato mora svoj delež (pribl. 2,5 milijona sit) v tej pravdi, ki jo je občina Domžale vodila v imenu vseh občin nekdanje skupne občine, po delitveni bilanci poravnati tudi občina Moravče, saj je sodba v korist nasprotnne stranke dokončna.

V drugem primeru gre za **tožbo Razvojnega zavoda Domžale iz leta 1999** zaradi neporavnanih finančnih obveznosti občine Moravče. **Na to točko je bil vabljen tudi g. Kočar, vendar se je pisno opravičil, hkrati pa v pismu navedel neresnična dejstva, kar je potrdil tudi naš odvetnik v tej pravdi, g. Kováč.** Ker je izid te pravde negotov, tožitelj pa nam je ponudil izvensodno poravnavo, so se svetniki po daljši razpravi odločili za izvensodno poravnavo, saj bi bil v primeru izgubljene tožbe lahko znesek večmilijonski.

Veliko zapletov je bilo tudi pri točki o določitvi izhodiščne vrednosti točke za nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča in gradbene cene za leto 2003. Lansko leto ta cena ni bila povišana, zato je bilo letos predlagano povišanje za stopnjo inflacije v dveh letih. Izglasovano je bilo 10 % povišanje. **Zavedati se moramo, da občina mora imeti tudi prihodke, da lahko potem pokriva tudi čedalje večje izdatke in uresničuje številne želje in potrebe občanov.**

Ker boste poročilo s seje OS lahko prebrali na drugem mestu, morda samo še eno pojasnilo. Prejšnji OS je sprejel sklep o reviziji za osemletno obdobje delovanja občine Moravče. Svetnik Roman Cerar zahteva, da moram ta sklep čim prej realizirati. Sklep je bil res objavljen v Uradnem vestniku občine Moravče, vendar ga moram tako dolgo zadržati, dokler ga znova ne potrdi novi OS in zanj zagotovi tudi denar v letošnjem proračunu. Seveda bo to občino stalo nadaljnjih nekaj deset milijonov, tako da bo za nove investicije ostalo bolj malo denarja. Ker pa bo svetnik Roman Cerar glede tega »siten«, kot se je sam izrazil, sem prepričana, da bo revizija odkrila tudi marsikakšno njegovo nezakonito svetniško pobudo, ko je izvajalcem del zaradi »nesposobne« uprave kar sam naročal dela brez občin-

Svetniki z liste Nove Slovenije (4) so skupaj z županjo predlagali vsem strankam in neodvisnim svetnikom, da podajo predloge za sestavo občinskih odborov in komisij.

Želimo namreč, da bi bili odbori sestavljeni iz vseh strank enakopravno glede na volilni rezultat in čim bolj strokovno in ne politično. Saj bodo le tako sestavljeni odbori lahko uspešno delovali.

Večina strank je ta predlog sprejela z odobravanjem in tudi predlagala svoje člane v odbore in komisije. Izjema je bila prva stranka SDS, ki pa je na sami seji Komisije za volitve in imenovanja podala svoj predlog. Svetnik z liste N.Si Anton Stenko, sedaj tudi predsednik te komisije, je pripravil predlog za komisijo, ki je z nekaterimi spremembami sestavo odborov in komisij v celoti potrdila. Le predsednica SLS je na sami seji OS podala spremenjen predlog svoje stranke. OS je soglasno potrdil sestavo odborov in komisij, razen v enem primeru.

Svetniki in člani N.Si si bomo prizadevali za dobro sodelovanje z vsemi strankami in svetniki, ki želijo delati kar najbolje za vso občino in ne nasedajo negativnim pozivom že znanih vsevednežev.

OO Nove Slovenije Moravče

Spoštovane članice, člani in simpatizerji

Pozdravljamo vas po novem letu, ker smo kot uvidevna stranka, prepustili prednost ostalim.

Volilno obdobje je za nami. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nas podprli. Vemo, da imamo močno zaledje, ki ga bomo v bodoče izkoristili bolje kot doslej.

Tudi v bodoče bomo zastopali naše interese pri vseh oblastnih strukturah in se zavzemali za pravice, ki nam pripadajo. Starejše generacije bi družba najraje postavila na stranski tir življenja, vendar tega ne bomo dopustili. Zato se bomo številčno še okrepili in skušali v skladu z našim statutom zastopati vse sloje prebivalstva, ki je kakorkoli ogroženo.

V letu 2003 Vam želimo obilo zdravja in osebne sreče, saj le zdrav in srečen človek lahko pomaga tudi sočloveku. Življenje nam dokazuje, da nam ravno tega najbolj primanjkuje.

OO DeSUS Moravče

skega proračuna. Ker pa na nobenem dokumentu ni njegovega podpisa, misli, da mu ne more nihče ničesar dokazati. V takem primeru pa se upoštevajo izjave prič, ki bodo lahko potrdile, da je marsikakšno zmotno iz preteklosti, kot podžupan in tesen sodelavec bivšega župana, pomagal tudi on zakuhati.

Še vedno pa mislim, da želi velika večina novih svetnikov delovati v korist občine in občanov, zato upam, da se bo tehtnica v novem OS nagibala v pozitivno smer.

LJUDMILA NOVAK, županja

Slovenska ljudska stranka

Občinski odbor Moravče

Občinski odbor SLS v Moravčah je svojo energijo usmeril v reševanje odprtih zadev iz preteklosti in v bodoče delo Občinskega sveta Občine Moravče. V času združevanja SLS in SKD je prišlo do neurejene članstva v naši stranki, kar povzroča velike težave v našem delovanju. Sprejeti so sklepi, da se nujno uredijo razmere, ker nekateri ne plačujejo članarine oziroma so vpisani člani SLS istočasno člani drugih političnih strank. Zahteva Občinskega odbora SLS v Moravčah je tudi, da organi stranke v Ljubljani takoj rešijo odprto zadevo glede strankarske nediscipline članov. Odbor je potrdil možne člane za delo v občinskih odborih in dal navodila za delo naših svetnikov na 2.seji Občinskega sveta.

Ker seje Občinskega sveta predvidevajo tudi morebitna vprašanja, pobude in predloge, vabimo vse, da nam jih zaupate in naši svetniki jih bodo posredovali na naslednjih zasedanjih Občinskega sveta.

Na drug seji Občinskega sveta smo svetniki soglasno potrdili člane novih delovnih teles Občinskega sveta. Občinski odbor SDS

je zastopan v Odboru za kmetijstvo z dvema članoma in eno članico v Odboru za turizem. Vse člane je Občinski svet potrdil soglasno, saj smo se o članstvu politične stranke že predhodno uskladile.

Vse bolj pa postaja očitno, da županja Ljudmila Novak nadaljuje s »svojimi razlagami« o nezakonitosti sklepov Občinskega sveta. Na zadnji seji je ocenila sklep Občinskega sveta o reviziji poslovanja občine Moravče kot nezakonit. Smešno pri vsem tem pa je, da je ta sklep izšel v Uradnem listu Občine Moravče z njenim podpisom. Na seji se je sprenevedala, da o tem ne ve nič, še več, izjavila je, da je izšel po pomoti. Zanimivo je, da se je v preteklosti prav njena stranka zavzemala za pregled poslovanja Občine Moravče, seveda pa je bil takrat župan iz druge stranke.

Stranki Nsi in SDS na državni ravni sodelujeta v Koliciji Slovenija. Zavzemata se tudi za spoštovanje zakonov in zakonitosti postopkov, zato je našemu OO SDS ravnanje županje Ljudmile Novak nerazumljivo. Vladne stranke (OBLAST) javnosti to zavzemanje običajno prikažejo kot sitnarjenje in nagajanje. Ali bo v Moravčah enako? Skrajni čas je, da se revizija poslovanja izpelje in se javnost seznani z rezultati.

Občinski odbor SDS

Ko udari preteklost

Občinski svet se je v sredo, 15. 1., drugič zbral v novi sestavi in v dobrih štirih urah obravnaval 11 točk dnevnega reda. Med drugim je soglašal z imenovanjem Janeza Svoljšaka za direktorja Javnega zavoda Zdravstvenega doma Domžale, potrdil je na novo oblikovane odbore in komisije občinskega sveta ter sprejel sklep o povišanju izhodiščne vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2003. Takšen sklep je sprejel tudi za gradbeno ceno kvadratnega metra stanovanjske površine v občini v letošnjem letu.

Bodoči direktor ZD Domžale Janez Svoljšak je bil prisoten tudi na seji. Predstavil je načrte v zvezi z Zdravstveno postajo Moravče, po katerih se bo že začeta prenova nadaljevala tudi v letošnjem in v naslednjih letih. V letu 2002 je bilo v zdravstveno postajo Moravče za obnovo zobnih ambulant, čakalnic, sanitarij investiranih 17 milijonov tolarjev, približno 20 milijonov pa je še predvidenih za nadaljnjo obnovo. V letošnjem letu naj bi se tako zamenjala oprema splošne ambulante s čakalnico, prenovile naj bi se tudi sanitarije, hodnik in stopnišče. O dolgih čakalnih dobah pri zdravniku v Moravčah pa je dejal, da zdravnik Dežman dela kvalitetno, posledica tega pa je tudi daljše čakanje. Za zmanjšanje tega je predlagal drugačno organizacijo dela – naročanje pacientov, urejanje določenih stvari (napotnic, receptov) preko telefona. Pojasnil je tudi, da je Dežman končal s specializacijo, tako da bo odslej njegovih odsotnosti manj. Popolnoma brez njih pa tudi v bodoče ne bo šlo, saj je na območju ZD Domžale prišlo do menjave generacij, tako da je večina zdravnikov mladih. Ti pa se specializirajo in jih je treba nadomeščati.

K naslednji točki dnevnega reda je bil kot zastopnik tožene stranke – občine Moravče povabljen odvetnik Primož Kovač. Občina Moravče je namreč leta 1995 podpisala pogodbi z Razvojnim zavodom Domžale za izdelavo sprememb prostorskega plana ob-

Prva konstitutivna seja občinskega sveta, 18. decembra, je poleg formalnih točk dnevnega reda tudi dokončno potrdila svetniško sestavo za obdobje 2002-2006. Boljkova grafika petelinjega boja in skulptura kozoroga simbolno pomenita boj, kar je delu v OS pravzaprav nujen sestavni del, naj pa bo strpen z dobrimi izidi za občane.

(od leve proti desni) sedijo: **Renata Vidergar, Martin Rebolj, županja Milka Novak, Franc Capuder, Franc Majdič**, stojijo: **Jože Ribič, Ivanka Kocjančič, Alojz Cerar, Janez Prašnikar, Milan Kunavar**, stojijo zadaj: **Roman Cerar, Anton Stenko, Stanislav Ravnikar, Branka Bizjan, Danijel Cerar**

MAL, foto: Franci Kos

čine Moravče. Leto kasneje je za isto stvar podpisala pogodbo še z družbo PA Prostor Ljubljana, ki je delo leta 1998 tudi končala. RZ Domžale je občini Moravče po pogodbah izstavil račun za 3.075.000 tolarjev, ki pa ga je občina zavrnila, saj ni prišlo do primopredaje pogodbenih dokumentacije z drugo omenjeno družbo. Zato je leta 1999 RZ Domžale na Okrajnem sodišču v Ljubljani vložil tožbo proti občini v višini omenjene vsote. Kot je dejal Kovač, je v nasprotju s trditvami tedanjega župana Matjaža Kočarja, ki kljub vabilu ni prišel na sejo, pogodba s prvim podjetjem bila podpisana, neka dela so tudi bila opravljena, vendar se ne ve v kakšnem obsegu. Ker je vsebina, na katero se nanaša tožba, težko razumljiva in zapletena, je tudi izid sodbe težko predvideti. Če pa bi občina izgubila sodbo (naslednja obravnava bo 5. 2.), bi morala skupaj z obrestmi plačati nekajkratno vsoto glavnice. Zato

je Kovač svetnikom predlagal izvensodno poravnavo, ki jo je v dogovoru s tožečo stranko dosegel. Po njej bi občina plačala omenjeni družbi polovico glavnice in stroške sodnega postopka. Svetniki so se s tem strinjali, hkrati pa pooblastili odbor za urejanje prostora in komunalnih zadev, da se skupaj z župnjo in odvetnikom še enkrat sestane s predstavniki omenjene družbe ter skuša doseči še ugodnejši izid.

Tudi naslednja zadeva je bila pravne narave, a svetniki niso imeli možnosti, da bi vplivali nanjo. **Občina Domžale je leta 1994 prodala zemljišče, ki je bilo v denacionalizacijskem postopku.** Lastnica zemljišča je tožila občino in tožbo dobila, tako da ji je ta morala plačati odškodnino. Ker pa je bila v občini Domžale takrat tudi moravška občina, del finančnih obveznosti – približno 2.320.000 tolarjev – pade tudi nanjo.

V nadaljevanju se je predsednik komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Anton Stenko predstavil **novoustanovljene odbore in komisije**, ki jih je skupaj s straniki oblikoval. Dejal je, da je pri sestavljanju skušal upoštevati rezultat na volitvah, enakomerno krajevno zastopanost, kar pa je bilo **tako kot strokovnost posameznega kandidata za določen odbor in komisijo težje uresničljivo**.

Odbore tako sestavljajo: **Dušan Grošelj**, Boštjan Šmuc, Tadej Jemec, Miran Cerar, Vito Cerar in Janez Dragar (**Nadzorni odbor**); **Danijel Cerar**, Viktor Homar, Ivanka Kocjančič, Franc Tič in Stane Ravnikar (**Gospodarski odbor**); **Franc Capuder**, Anton Stenko, Ivanka Kocjančič, Vinko Ravnikar, Pavel Barlič, Martin Rebolj in Metod Vidergar (**Odbor za urejanje prostora in komunalnih zadev**); **Jože Ribič**, Roman Novak, Marjan Cerar, Franc Majdič, Roman Cerar, Franc Lajevec in Martin Rebolj (**Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano**); **Renata Vidergar**, Milan Kunavar, Ivan Lebar, Jože Ribič, Alojz Cerar, Marija Ravnikar in Franc Majdič (**Odbor za otroško varstvo, izobraževanje in raziskovanje**); **Ravnikar Stane**, Janez Prašnikar, Alojz Štefan, Janez Učakar, Romana Cerar, Franc Majdič in Martin Rebolj (**Odbor za zdravstveno in socialno dejavnost**); **Milan Kunavar**, Branka Bizjan, Danijel Cerar, Rajko Vavpetič in Natalija Brodar (**Odbor za kulturo**); **Janez Prašnikar**, Anton Stenko, Alojz Cerar, Drago Klopčič in Slavka Kokalj (**Odbor za šport in rekreacijo**); **Branka Bizjan**, Franc Capuder, Srečo Vidergar, Alojz Cerar, Jože Kudeljnjak, Marija Peterka in Renata Vidergar (**Odbor za turistično dejavnost**).

V dveh komisijah pa so: Anton Stenko, Ivanka Kocjančič, Stane Ravnikar, Franc Majdič, Roman Cerar, Martin Rebolj in Renata Vidergar (Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja), Martin Rebolj, Franc Capuder, Ivanka Kocjančič, Stane Ravnikar, Danijel Cerar, Roman Cerar in Renata Vidergar (Komisija za poslovniki in statut). Prvonapisani pri posameznem odboru in komisiji so predsedniki le-teh.

Svetniki so v osmi točki obravnavali **povišanje izhodiščne vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča** in ga tudi potrdili. Nova vrednost je deset odstotkov višja od prejšnje in znaša 0,33 tolarjev za leto 2003. Za isti odstotek se je povečala tudi gradbena cena kvadratnega metra koristne stanovanjske površine v občini in znaša 159,59 tolarjev. Omenjeni ceni se lansko leto glede na prejšnje nista povečali.

Občinski svet je soglašal s tem, da občina Moravče **še naprej sodeluje v projektu Po poteh dediščine, katerega nosilka je in v katerem sodeluje**

še 13 občin. Cilj projekta je izboljšati življenjski standard podeželskega prebivalstva brez korenitih sprememb lokalne kulture.

Kot zadnjo točko so svetniki obravnavali nedavno **poškodovanje avtobusov družbe Kam Bus Kamnik na parkirišču v Moravčah**. Strinjali so se, da je občina z asfaltiranjem in osvetlitvijo parkirišča storila vse, kar je v njeni moči. Za varovanje avtobusov pa naj poskrbi družba sama, saj so njena last. Izrazili so tudi nezadovoljstvo nad izjavami vodstva Kam Busa, ki je v medijih pretiravalo z oceno škode.

ALEŠ VOZELJ

Na podlagi Pravilnika o dodeljevanju kadrovsko-službenih stanovanj (Uradni vestnik občine Moravče, št. 2/96 in 7/98) objavlja Občina Moravče

JAVNI RAZPIS za dodelitev kadrovsko-službenega stanovanja

- 1. Predmet razpisa** je hišniško dvosobno stanovanje v objektu Hrib nad Ribčami 7 v velikosti 57,10 m².
- 2. Upravičenci** za dodelitev kadrovsko-službenega stanovanja so:
 - Nujno potrebni delavci v občinski upravi Občine Moravče.
 - Delavci v javnih zavodih s področja družbenih dejavnosti z območja občine, katerih ustanovitelj je Občina Moravče.
 - Izjema je upravičenec tudi občan, katerega znanstveni, strokovni, kulturno-umetniški in športni dosežki so izjemnega pomena za občino Moravče.
- 3. Zahtevani podatki** v vlogi in potrebna dokumentacija:
 - o ožjih družinskih članih, ki s prosilcem stalno živijo,
 - o sedanjih stanovanjskih razmerah s priloženo kopijo najemne pogodbe,
 - o delu oz. poklicu, ki ga prosilec trenutno opravlja,
 - o smeri strokovne izobrazbe,
 - o skupni delovni dobi in delovni dobi pri sednji zaposlitvi,
 - mnenje predstojnika prosilca o upravičenosti do pridobitve stanovanja,
 - o drugih okoliščinah, pomembnih za dodelitev stanovanja.

4. Razpisni rok:

Vloge z vso zahtevano dokumentacijo je potrebno priporočeno poslati ali oddati osebno na Občino Moravče, Trg svobode 4, Moravče **do vključno petka, 14. februarja, 2003**. Nepravočasno vloženi vlogi ne bomo upoštevani.

Vloge bo obravnavala komisija za dodeljevanje kadrovskih stanovanj in stanovanjske zadeve, ki bo izdala sklep o dodelitvi stanovanja. Zoper sklep bo možen ugovor v roku 8 dni po prejemu sklepa, o katerem odloča županja. Njena odločitev je dokončna.

Razpis bo objavljen v občinskem glasilu Novice iz Moravske doline, na oglasni deski Občine Moravče in posredovan upravičencem za dodelitev kadrovsko-službenih stanovanj. Morebitne **dodatne informacije** lahko dobite pri Sonji Vraz, dir. obč. uprave, po tel. **72-31-229**.

Uprava Občine Moravče

Ob zaključku in novem začetku mandata so izjavili

ROMAN CERAR, SDS

V prejšnjem mandatu ste večkrat opozarjali na nepravilnosti in nezakonitost postopkov. Ali ste bili v svojem opozarjanju tudi uspešni? Kaj je bilo po vašem mnenju največji spodrsrljaj (napaka) občine Moravče?

Res je, da sem še z nekaterimi posamezniki opozarjal na nespoštovanje in nezakonitost postopkov pri sprejemanju proračuna za leto 2002. Mislim, da so rezultati vidni. Približno 90 mil. tolarjev, je namesto prvotne rezervacije, koristno uporabljeno za asfaltiranje cest jeseni leta 2002 na Limbarski gori, Dolemenje, Gora pri Pečah, Ples, Dunaj, Drtija. Spodrsrljaj, ali bolje rečeno napaka, pa je bila ne nakup nove Rašice s strani Občine Moravče.

Ste izkušen svetnik. Drugi mandat boste delovali v OS. Ali boste kot koalicijski partner županjini stranki (N.Si in SDS), kar vam je tudi onemogočilo kandidaturu, z njo konstruktivno sodelovali? Ali ste v mandat vstopili s posebnimi načrti?

Mislim, da je sodelovanje z županjo odvisno predvsem od nje osebno. V kolikor bo upoštevala tudi naše predloge, ne vidim razloga, da ne bi sodelovali. Posebnih načrtov nimam, saj bom tudi v bodoče deloval kot sedaj. Z zanimanjem pa bom spremljal izvrševanje sklepa Občinskega sveta o reviziji poslovanja Občine Moravče za preteklo obdobje. Občutek imam, da nekateri želijo, da do revizije poslovanja ne bi prišlo. Seveda se bodo pričele pospešeno izvajati tudi aktivnosti za izgradnjo doma starejših občanov in pokazalo se bo ali je občinska oblast sposobna izpeljati tak projekt.

IVANKA KOCJANČIČ, SLS

V tem mandatu je stranka doživljala hude pretese. Kako kot predsednica stranke to komentirate? Se stranki obetajo boljši časi?

Razvite demokracije imajo stranke, ki vsaka zastopa del volivcev s podobnimi političnimi prepričanji. Prevelika različnost pogledov članov na delo stranke v občinskem svetu nam je seveda škodovala. Razmere pa sama ne ocenjujem kot tako zelo hude. Med volitvami, kot predsednica SLS v Moravčah, nisem dovolila, da bi se ta čas izkoristil za notranje razprtije. Zagotovo pa bomo razmere v stranki temeljito prevetrili na občnem zboru in s tem omogočili stranki neobremenjeno delo v prihodnosti. Z zadnjimi volitvami smo jasno pokazali, da so boljši časi že tukaj in da imamo obilo razlogov za optimističen

pogled v prihodnost.

Tretji mandat boste zastopali interese občanov. Imate kot najbolj izkušena svetnica pred seboj jasne in definirane cilje? Jih zaupate bralcem?

V času volitev je imela stranka svojega kandidata za župana. Po volitvah je vodenje občine pripadlo v roke Nsi in v skladu s pristojnostmi je županja ga. Ljudmila Novak prevzela polno odgovornost za rezultate v občini Moravče v prihodnjih štirih letih. Kot odgovorna stranka bomo podpirali kvalitetne predloge in seveda tudi opozarjali na pomanjkljivosti ali napake. Izkušnje pri delu svetnice so velike in z njimi moje delo v občinskem svetu zagotovo ne bo imelo le vloge statista. Zastopam program, ki ga je naša stranka predstavila na volitvah. Bralcem bi še rada sporočila, da smo odprta stranka za nove člane. Naš zgled so največje desnosredinske stranke v Evropi in tudi zato menimo, da bomo kot stranka še dolgo prisotni z našimi člani v Občinskem svetu Občine Moravče.

STANISLAV RAVNIKAR, LDS

Kot svetnik ste odprli kar nekaj perečih in prodornih vprašanj: Cesta v Vodice mimo Vrhovca, spomenik zamolčanim žrtvam, sestava svetovalnih teles, delo nadzornega sveta, finančna revizija,.... Večina teh vprašanj ni dobila epiloga. Kaj vas je vodilo, da ste se ipostavili pred svetniki in javnostjo?

K temu me je vodilodejstvo, da se v delovanju Občine dogajajo nepravilnosti v vseh vaših naštetih vprašanjih. Večina mojih predlogov res ni dobila zaključka. Sedaj se razkrivajo nepravilnosti, na katere sem opozarjal. In mislim, da je tako tudi prav.

Volilci so Vas videli kot dobro izbiro na teh volitvah. Je pred vami kakšen točno določen cilj za to obdobje? Kaj pa vaša ocena delovanja novega OS, ki ima za seboj že dve seji?

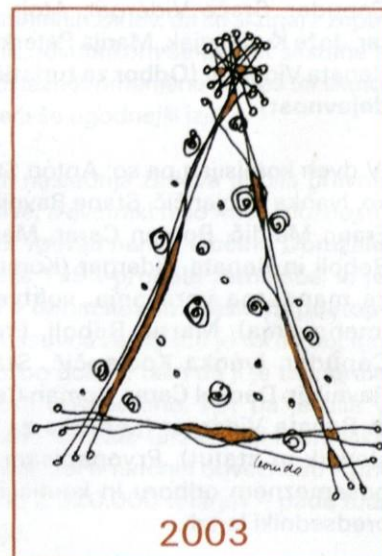
Po dveh sejah ocenjujem, da bo delo boljše in predvsem v korist občanom. Že prva zelo pomembna in pravilna poteza županje je bila, da je v svetovalna telesa vključila vse stranke. V prejšnjem mandatu je bila polovica svetnikov in strank odri-njenih in ni imela možnosti soodločanja in svetovanja preko komisij. Ciljev, glede na možnosti proračuna in že začetih investicij (vrtec), si nisem koval v zvezde. Volivcev nisem pridobival na osnovi nerealnih obljub. Bom pa glasoval za vse dobre, premišljene in tehtne predloge v prid občanom.

MAL

Koledarju na pot

Vsako gospodinjstvo v občini že peto leto zapovrstjo v prazničnih dneh prejme na dom koledar, ki ga podari svojim občanom Občina. Koledar je poseben v tem, da so na njem fotografije pokrajine, stavb in predmetov iz naše sredine. In tudi letošnji koledar v tem ni izjema. Po naključju pa se že peto leto zapovrstjo mesečno srečujejo ljubitelji ljudskega izročila, ki so v številnih tematskih delavnicah poskusili ohraniti ročne spretnosti, ki so se nekdanj razvile iz potreb v vsakdanjem življenju. V delavnicah, izdelujejo pirhe, rože iz krep papirja, voščilnice, pletejo, vezejo, kvačkajo in izdelujejo predmete iz slame, lesa, gline in kovine. Slikajo tudi na svilo, steklo in papir in izdelujejo še mnogo drugih predmetov, ki so jih izdelovali včasih. V letošnjem koledarju je predstavljenih le nekaj njihovih izdelkov in ker svoje znanje z veseljem prenašajo na nove navdušence, upajo, da jih bo v njihovih spretnih rokah nastalo še veliko. Svoje izdelke v koledarju predstavljajo Branka Bizjan, Bojana in Nina Dorič, Francka Ravnikar, Karmen in Mirko Kržišnik, Jelka Borišek, Jože Klopčič, Franc Brate, Srečko Vidergar, Alojz Kokalj, Nataša Pirc in Leonida Kočar, katera je prispevala tudi risbo za naslovni del koledarja. Fotografije pokrajin sta posnela Marko Kapus in Maja Topole, slednja je napisala tudi besedila ob fotografijah. Oblikovanje in fotografije ročnih del je izdelal Tone Jarc iz Domžal. Tiskarna Kolenc iz Domžal, pa je poskrbela za tisk.

LGK

Izboljšanje usposobljenosti, ustreznosti in konkurenčnosti kmetijstva v Podjetni regiji

Izobraževalni projekt občin Kamnik, Moravče, Mengeš in Trzin, ki ga sofinancira Delegacija Evropske komisije v Ljubljani (v okviru Programa malih projektov PHARE)

Maja 2002 je Delegacija Evropske komisije v Ljubljani objavila razpis Programa malih projektov, namenjen sofinanciranju izobraževalnih projektov lokalnih skupnosti in nevladnih organizacij. Eno od prednostnih področij je bilo tudi **področje kmetijstva in razvoja podeželja, predvsem z vidika osveščanja o novostih**, ki jih prinaša vstop v Evropsko unijo. Na podlagi Skupnega razvojnega programa Podjetne Regije so **občine Kamnik, Moravče, Mengeš in Trzin skupaj oblikovale projekt izobraževanja kmetovalcev** z naslovom »Izboljšanje usposobljenosti, ustreznosti in konkurenčnosti kmetijstva v Podjetni Regiji« in ga prijavile na razpis. Projekt je vreden dobrih šest milijonov tolarjev in je eden od osmih, ki jih je med 56 prijavi Delegacija Evropske komisije izbrala za sofinanciranje, kar pomeni, da bo **prispevala 80% sredstev**. Predstavniki delegacije so projekt pohvalili, saj je edini med odobrenimi, ki so ga prijavile lokalne skupnosti (občine) in edinstven zato, ker je prvič prijavo uspešno pripravilo več občin skupaj, tako da je zgled medobčinskega sodelovanja.

S projektom nameravajo sodelujoče občine predvsem **spodbuditi kmetovalce k boljšemu načrtovanju razvoja kmetijskih gospodarstev**, k sodelovanju in trženju lokalnih kmetijskih proizvodov, pa tudi izboljšati njihovo uspo-

sobljenost za pridobivanje sredstev. Tako naj bi se povečala konkurenčnost kmetijstva v sodelujočih občinah tudi na nivoju Evropske Unije. Poleg tega bodo sodelujoče občine skozi ta projekt usmerile svoje delovanje v koristne podporne aktivnosti za kmetovalce in izboljšale sodelovanje z njimi in s strokovnimi organizacijami.

V okviru projekta bo organizirana serija osmih delavnic na štiri različne teme, ki se jih bodo udeležili zainteresirani kmetovalci iz sodelujočih občin. Na delavnicah bodo udeleženci s pomočjo strokovnjakov spoznavali naslednje teme:

- osnovno načrtovanje del in razvoja kmetije, spremljanje stroškov ter finančnih tokov,
- združevanje ponudnikov, prednosti skupnih dejavnosti na kmetijah in trženje proizvodov,
- možni viri financiranja kmetijstva, zahteve oz. pogoji za uspešno prijavo,
- programiranje in priprava projektov za razvoj kmetijskih gospodarstev in prijave za sofinanciranje.

Delavnice bodo organizirane tako, da bodo udeleženci z razpravo ob primerih do konca delavnic pripravili idejne osnutke projektov za strukturne spremembe in izdelavo ali izboljšanje načrtov razvoja njihovih kmetij. Novo znanje bo udeležencem olajšalo raz-

voj in financiranje njihove dejavnosti, hkrati pa bodo bolje pripravljeni na vstop v EU.

Poleg delavnic za kmetovalce bo organizirana tudi posebna delavnica za občinske službe in strokovne organizacije s področja kmetijstva, ki bo namenjena vzpostavljanju sodelovanja in oblikovanju lokalne kmetijske politike. V okviru projekta bo po izvedenih delavnicah pripravljen tudi študijski primer konkretnejše priprave projektov razvoja kmetijstva, da bi se dejansko na terenu preverilo učinek delavnic in jih integriralo v splošen razvoj nekega območja. **Študijski primer bo potekal na območju Velike planine, Male planine in Gojske planine**, vanj pa bodo vključene pašne skupnosti, lastniki zemljišč in turistični delavci. Območje je bilo izbrano zaradi križanja interesov in pomena območja za zaščito vodnih virov in varovanje narave.

Dodatne informacije o projektu in sodelovanju na delavnicah:

Občina Moravče:
Milan Brodar, tel. 01/723 10 98

Kmetijska svetovalna služba:
Janez Ocepek, tel. 01/723 236

Oikos d.o.o.:
Mojca Hrabar, Matjaž Harmel, tel. 01/7226 400

Zimska služba v Občini Moravče

Letošnja zima je kljub nenavadno toplim dnevom pokazala svoje zobe.

V občini Moravče **izvajata zimsko službo samostojna podjetnika F. Avbelj in M. Zupančič s kooperanti**. Občina Moravče je v preteklem letu **dokupila deset dodatnih zabojev za pesek** in jih namestila na problematična mesta.

Že v začetku meseca decembra so nas obiskale tudi prve zimske nevšečnosti in kaj kmalu so **pričeli zvoniti telefoni na sedežu Občine Moravče**. Pripombe občanov smo vpisovali v poseben dnevnik, temu je sledilo obvestilo izvajalcema zimske službe.

Pripomniti je treba, da so **nekateri pri-**

pombe občanov umestne, nekatere pa so tudi posledica subjektivnih ocen stanja na cestah ali slabe opremljenosti vozil za zimo.

Zavedati se moramo, da je **naša občina izredno razgibana**, da v nekaterih predelih sneži, v drugih dežuje, temu primerno pa je potrebno tudi ukrepanje izvajalcev zimske službe.

Ukrepi zimske službe v letu 2003 so bili deloma manj uspešni zaradi nizkih temperatur, ko sol ne deluje tako, kot bi sicer.

Občinska uprava bo skupaj z izvajalci zimske službe opravila analizo in pripravila predlog ukrepov za izboljšanje zimske službe. Že sedaj pa ugotavlja-

mo, da bo potrebno narediti natančen načrt prioritet, saj naj bi bile najprej in bolj kvalitetno splužene in posipane glavne lokalne ceste, kjer se opravlja avtobusni prevoz in prevoz otrok v šolo, šele nato pa ostale ceste, ki povezujejo manjše število hiš. Potrebna bo tudi točna opredelitev glede obsega izvajanja zimske službe, ki je vsekakor **pogojen z razpoložljivimi finančnimi sredstvi občine**. Vsi si tudi želimo, da bi se trend rekonstrukcij občinskih cest nadaljeval, saj je izvajanje zimske službe odvisno tudi od kvalitete cest. Predvsem pa pričakujemo s strani občanov tudi dobro mero strpnosti in razumevanja stanja, v katerem se v času zimskih nepravil nahajamo.

MILAN BRODAR

Informacija o spremembah v obveznem zdravstvenem zavarovanju s 1. 1. 2003

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije - povzetek sporočila za javnost

S 1. 1. 2003 stopijo v veljavo določbe zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki uvajajo korenite spremembe pri postopku uveljavljanju pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ter nov zakon o delovnih razmerjih, ki uvaja spremembe pri pravici do nadomestila plače za čas odsotnosti od dela zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom. Omenjene spremembe se nanašajo na obvezno zdravstveno zavarovanje, katerega izvajalec je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju Zavod).

Namen in temeljni cilji zakonskih sprememb so:

- **izboljšanje pravnega varstva** zavarovanih oseb v postopkih odločanja o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja,
- **poenostavitev postopkov** odločanja o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, povečati pomen strokovno-medicinskih indikacij pri odločanju o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja
- **ter ukinjanje zdravstvenih komisij.** To delo po novem opravljajo t. i. **imenovani zdravniki**, ki jih imenuje upravni odbor Zavoda in bodo po novem na prvi stopnji v postopkih za uveljavitev pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja odločali o začasni nezmožnosti za delo iz bolezenskih razlogov za delo nad 30 dni in v primerih ko je izplačevalec nadomestila plače obvezno zdravstveno zavarovanje, razen če gre za nego, spremstvo ali izolacijo zavarovane osebe, o kateri odloča njen osebni zdravnik; odločali o zahtevi zavarovanca ali delodajalca za presojo ocene izbranega osebnega zdravnika o začasni nezmožnosti za delo do 30 dni; odločali o napotitvi na zdraviliško zdravljenje, ... **Imenovani zdravnik bo o svoji odločitvi izdal sklep, zoper katerega bo možna pritožba, ki pa ne bo zadržala njegove izvršitve.** Pritožbo bo obravnavala zdravstvena komisija, ki jo imenuje upravni odbor Zavoda, sestavljata pa jo dva zdravnika in en pravnik. Komisijski sklep bo dokončen, pritožba pa bo možna na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani. **Osnovne informacije o postopku odločanja o**

pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja so zavarovancem dostopne tudi preko avtomatskega odzivnika Zavoda na tel. št. 01/3077300, v okviru poglavja 8 in 9.

Spremembe pri pravici do nadomestila plače za čas odsotnosti od dela se kažejo v razširitvi pravice v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja in sicer po novem delodajalec izplačuje nadomestilo plače iz lastnih sredstev v primerih nezmožnosti za delo zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, do 30 delovnih dni za posamezno odsotnost z dela, vendar največ 120 delovnih dni v koledarskem letu. To pomeni, da se začasne nezmožnosti za delo do 30 dni seštevajo in ko dosežejo skupno 120 delovnih dni v koledarskem letu, preide obveza plačila nadomestila plače že za 121. delovni dan na obvezno zdravstveno zavarovanje. Delodajalec pa mora obvestiti svojega delavca, da mu je že izplačal v svoje breme nadomestilo plače za 120 delovnih dni v koledarskem letu zaradi bolezni ali poškodbe izven dela. Na ta način bo osebni zdravnik delavca seznanjen z datumom, ko preide nadomestilo v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja in bo delavca pravočasno napotil k pristojnemu imenovanemu zdravniku Zavoda. Zavod pa bo refundiral delodajalcu nadomestilo plače le, če bo imenovani zdravnik Zavoda ugotovil, da je začasna nezmožnost delavca za delo utemeljena. Nadalje zakon o delovnih razmerjih določa, da če gre za dve ali več zaporednih odsotnosti z dela

zaradi iste bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, do 30 delovnih dni, pa prekinitev med dvema odsotnostma traja manj kot 10 delovnih dni, izplača delodajalec za čas nadaljnje odsotnosti od prekinitve dalje, nadomestilo plače v breme zdravstvenega zavarovanja. Skladno z zakonom je sedaj določeno, da znaša višina nadomestila plače delavca zaradi bolezni ali poškodbe izven dela, ki bremeni delodajalca, **80% plače delavca v preteklem mesecu za polni delovni čas**, izven dela do 30 dni in nad 30 dni in tudi znotraj 30 dni začasne nezmožnosti za delo. Pomembna je tudi novost, ki se tiče krvodajalcev. Zakon določa, da izplačilo nadomestila plače, **za dan ko delavec prostovoljno daruje kri**, v primeru odsotnosti z dela bremeni obvezno zdravstveno zavarovanje, in sicer **100% osnove za nadomestilo plače.**

Ker zakon o delovnih razmerjih ureja oz. velja le za delovna razmerja, ki se sklepajo s pogodbo o zaposlitvi med delavcem in delodajalcem, se navedene določbe o delovnih razmerjih uporabljajo le zanje. To pomeni, da ne veljajo za t. i. samozaposlene, torej za kmete, samostojne podjetnike,...

Osnovne informacije o pravici do nadomestila plače so zavarovancem dostopne tudi preko avtomatskega telefonskega odzivnika Zavoda na tel. št. 01/3077300, v okviru poglavja 5 in 6.

povzetek pripravila
NEVENKA MAROLT

Zdravje kot preventiva pri ženskih poklicih

Takšen naslov je imel seminar, ki ga je 12. decembra organizirala Občina Moravče v sodelovanju z Zavodom za razvoj družinskega in ženskega podjetništva »META« v avli Kulturnega doma. Cvetka Dragoš in Sašo Baričević, oba priznana doktorja medicine, sta udeleženske seminarja seznanila s preventivo in katere bolezni lahko preprečimo. Prisotne so veliko izvedele o raku dojke, črevesa, rodil, bolezni srca in ožilja, osteoporozi, ki po štiridesetem letu pri ženskah že rada trka na vrata, precej novega pa so slišale tudi o ekonomskih vrednotah življenja.

Po začetni zadržanosti so udeleženske tudi spraševale to in ono o zdravju, za katerega, so ugotovile, premalo skrbijo. Zdravnika sta odgovarjala na vprašanja in na koncu je bila skupna ugotovitev, da so takšna znanja, ki so si jih ženske pridobile tokrat, za vsakdanje življenje še kako potrebna.

S.V.

Novoletni koncert

Kulturni dom Moravče in Občina Moravče sta se kot velava tradicija dobro pripravila na novoletni koncert. Obiskovalci, ki so popolnoma zasedli dvorano, so imeli kaj videti in slišati. Ninina scena jim je pričarala zimsko vzdušje, saj je bila narava zunaj prej pomladana kot zimska.

Moški zbor KD Tine Kos pod vodstvom zborovodja Mira Capudra je zapel več pesmi tujih in domačih avtorjev.

Ženska vokalna skupina ODA je z Miletom Kokaljem in instrumentalno skupino popestrila prireditev.

Krvodajalska akcija

V torek, 14. januarja 2003, je Zavod za krvodajalstvo Ljubljana organiziral krvodajalsko akcijo za občino Moravče.

Na območju delovanja Krajevne organizacije Rdečega križa Peče ima krvodajalstvo že kar dolgo tradicijo, saj od tu izhajajo krvodajalci, ki so kri darovali tudi že tridesetkrat, štiridesetkrat in celo petdesetkrat.

Tokrat je bilo krvodajalcev iz Peč enajst in upamo, da bo darovana kri komu pomagala do zdravja ali celo rešila življenje.

JELKA LALIČ

Gostujoča skupina kvartet Triobardur se je predstavila s tamburicami in kitaro. Radijski napovedovalec Jure Sešek je z duhovitimi ikricami »zabelil« v kratkih odmorih med menjavo nastopajočih na odru celotni novoletni koncert.

Pester izbor nastopajočih je vabil k poslušanju. Gostujoča skupina tabmurašev kvartet Triobardur je popestrila glasbeno dogajanje. Domači glasbeniki so prevladovali in pokazali zelo kvalitetne nastope.

Njihovi glasovi in ubrani zvoki glasbil so bili poslušalcem v dvorani zelo všeč in so jih nagrajevali z glasnimi aplavzi. Vsak po svoje se je potrudil. Tako moški zbor KD Tineta Kosa, ki se je pokazal kot enotna uglasena glasbena skupina, ženska glasbena skupina ODA s svojim vodjem Miletom Kokaljem in instrumentalno spremljavo so razgibali s svojimi nežnimi glasovi srca in dlani. Pihalna godba pod vodstvom Saše Vavpetiča se je dobro predstavila samostojno, s Komornim zborom Limbar in s solisti.

Pihalna godba z dirigentom Sašem Vavpetičem je spremljala mladega in uspešnega trobentača solista Tilna Marolta, ki se je uspešno predstavil s skladbo Polnočna pot.

Prisotne je pozdravila županja Milka Novak. Vsem prisotnim in vsem občanom je zaželela zdravja, miru, dovolj odprtega srca za sočloveka in še zlasti v teh dneh, ko se veselimo in mislimo, da so srečni vsi ljudje, namenimo toplo besedo za osamljene in bolne. Predvsem pa je želela, da bi v novem letu prevladovala sloga in prijateljstvo, kajti le tako bomo skupno lahko gradili in obnavljali, kar bomo načrtovali. Nekajmesečne priprave so obrodile uspeh. Zadovoljni obiskovalci so ob zaključku koncerta lahko v avli Kulturnega doma še nazdravili s prijatelji in se nato bogati glasbenih vtisov vrnili v svoje tople domove.

B. DORIČ

Komorni zbor Limbar na dan samostojnosti prepeval pri Svetem Andreju

Tradicionalno, 7. po vrsti, so številni obiskovalci iz naše in sosednjih občin napolnili cerkev sv. Andreja in se prepustili pesmi, podoživljanju praznične vzvišenosti in občutenju materinščine, ki nas bo edina obvarovala asimilacijskih tokov, kot že mnogokdaj v zgodovini slovenstva, česar nas je v govoru, v katerem se je sprehodila po književni in z njo povezanimi dogodki zgodovine, spomnila županja Milka Novak.

Komorni zbor Limbar združuje dobre in izkušene pevce in pevke v ubrano celoto z žborovodkinjo Elizabeto Pirnat in organistom Tomažem Pirnatom. Z vsakim nastopom pritegnejo pozornost poslušalcev, na tradicionalnem božičnem koncertu pa v sožitje z njimi pritegnejo tudi občinstvo, ki se prepušča vznesenosti dogodka. Dan samostojnosti in hkrati dan po božiču je čas miru in čas iskanja novih načrtov. Izvajalci koncerta so z 12 božičnimi pesmimi znali vzpostaviti komunikacijo in nagovarjanje vsakega poslušalca posebej. Dobro izvedene pesmi so bile še lepše zaradi solističnega petja, petja s kora kot dvogovor med moškim in ženskim delom zbora ter orglske spremljave. Nastajajočo vezenino pesmi je s trdnimi vezmi veznega besedila povezala Ida Kušar. V koncertni program je bila smiselno vtkana tudi lvpavčeva Slovenec sem, ki je napovedala županjin govor, posvečen dnevu samostojnosti z vodilno mislijo, da je slovenščina in njeno ohranjanje zagotovilo obstoja slovenstva. Nihče ne ljubi dežele zato, ker je velika, ampak zato ker je njegova. In končno: ne pozabi dežele, ki ti je popek zavezala, so bile iztočnice njenega in poslušalčevih razmišljanj.

Sveta noč, ki je zaključila koncert pa je tudi dejansko postala sveta stvar med pevci in poslušalci, ki so jih, držeč se za roke, objeli v polkrogu in odpeli zadnje takte. Kosmačevi pa so korak odhajajočih poslušalcev upočasnili s toplim čajem, kuhanim vinom in žganjem. Marsikateri zdravici je sledil poleg voščila še prijazen klepet med znanci.

MAL, foto Roman Novak

Županjino praznično razmišljanje

Ruski pregovor o domovini je zelo nazoren in stvaren: »Ne pozabi dežele, kjer ti je bil popek zavezan.« Medtem ko je slovenski veliko bolj čustven in odraz naših razmer: »Nihče ne ljubi domovine, ker je velika, temveč ker je njegova.«

Zakaj se vsako leto na ta dan, ko v nas še odmeva božična skrivnost, spominjamo slovenske samostojnosti? Kaj lahko sploh še povemo novega in zanimivega o tej temi? Morda prav ničesar.

Tako kot vsako leto znova obujamo spomin na Jezusovo rojstvo in vsakič znova občutimo veselje nad tem praznikom, se ne smemo naveličati praznovanja slovenske samostojnosti. Vedno znova si moramo priklicati v spomin, kako velik in odločilen korak je pred dvanaajstimi leti naredil slovenski narod, ko se je skoraj enoglasno odločil za samostojno pot. Kako pogumni so bili vsi takratni voditelji, ki se niso ustrašili groženj iz Beograda niti zahtev svetovne politike po ohranitvi skupne države. Sedaj jo imamo, samostojno Slovenijo, kjer se lahko svobodno izražamo v materinščini. Seveda nas ne morejo vsako leto znova preplavljati enako močna čustva vzhičenosti in veselja, ker je v enajstih letih slovenske države vse to postalo že samoumevno. Manj samoumevna je raba sloven-

ščine za vse Slovence, ki so kot manjšina ali emigranti ostali zunaj slovenskih meja. Starejši Slovenci, ki jim materinščina veliko pomeni, se v sosednjih državah borijo za njeno priznanje in javno rabo kot Don Kihot z mlino na veter, medtem ko mlajše rodove v glavnem posrka vase večinski narod. Morda lahko z navezovanjem stikov tudi mi kaj storimo za ohranitev slovenščine na Koroškem, v Italiji, Porabju ali kje daleč stran od domovine.

Naša največja dolžnost in skrb pa je, da ohranimo svojo deželo, slovensko prepoznavnost in svoj jezik doma, na tem koščku zemlje, kjer je Bog kar razsipaval z lepoto, ko jo je ustvarjal. Z Evropsko skupnostjo se bo tudi k nam hitro širil val prilagajanja Evropi in učenje tujih jezikov bo potekalo še veliko bolj intenzivno kot sedaj. Kdor potuje po zahodni Evropi, ve, kako preprosto je sedaj prestopiti meje med državami, ko te samo napis spomni, da si prešel v drugo državo. Evropa postaja tudi mešanica različnih narodov in ras. Včasih se

celo zdi, da v Evropi prevladujejo že Azijci in Afričani, če pogledamo barvo kože. V Evropi zaradi čedalje večje komodnosti in mode uživanja naglo pada število rojstev in se povečuje število starejših. Kako dolgo bo Evropa to še prenesla? Ali ima Evropa, kljub trdnemu povezovanju v evropsko skupnost, na ta način še sploh prihodnost? Ne da bi hotela biti nestrpna do drugih narodov in ras, pa vendar bi bilo prav, da vsak narod ohrani svoje značilnosti, posebnosti, jezik in kulturno bogastvo. Pri tem so veliki narodi zaradi svoje številčne in ekonomske premoči v prednosti, medtem ko majhnim grozi nevarnost prilagajanja večjim in izguba lastne identitete. Čeprav smo se komaj dobro zavedli svoje samostojnosti, smo že pred novo preizkušnjo vključevanja v Evropo. Kdo si bo prizadeval za ohranitev slovenskega jezika, če se za to ne bomo najprej trudili mi sami? Potrebno in vse bolj nujno je učenje tujih jezikov, še bolj potrebna pa bo naša zavest, da tujega jezika ne bomo uporabljali tam in takrat, ko to ne bo nujno, tako kot se nam je že pred leti dogajalo. Lepa slovenska dežela je bila že mnogokrat plen tujih narodov, pa vendar smo uspeli ohraniti svoj jezik. Če ga ne bi ohranili, se kmalu sploh ne bi več zavedali, da smo nekoč bili narod in bi se sedaj pogovarjali po nemško, italijansko, srbsko, madžarsko, rusko ali pa kako drugače. Z jezikom bi počasi izginjali tudi stoletni slovenski običaji,

ki se sedaj še ohranjajo, čeprav mnogokrat le na podeželju. Tudi tukaj na Moravškem z ohranjanjem vere, krščanskih vrednot in tradicije pripomoremo k ohranjanju slovenske kulturne dediščine. Zaradi tega je naša občina bogata, ne z denarjem, ampak z bogato tradicijo, ki jo moramo iztrgati neusmiljenemu zobu časa in jo ohraniti, kjer se le da. Mesta s svojo arhitekturo pričajo o zgodovini, medtem ko ljudje izginjajo v množici, se mešajo in utaplajo v brezimnosti. Vas ima svoje veliko bogastvo prav v ljudeh in medčloveških odnosih. Na žalost so ti večkrat omadeževani s prepiri, nevoščljivostjo in tožbami. Pa vendar, skušajmo ohraniti tisto lepo, kar nas povezuje med seboj, in svojim otrokom in vnukom pripovedujmo v slovenskem jeziku o običajih preteklosti in o veri naših staršev.

Naša samostojnost, če hočemo priznati ali ne, se počasi preliva v evropsko skupnost različnih narodov. Preživeli bomo samo tako, da bomo ohranjali svoj jezik, delavnost povezali s podjetnostjo, poštenost s spoštovanjem drugače mislečih, narodni razkol s sodelovanjem in ljubezen do domovine z več rojstvi mladih državljanov. Star, sprt in utrujen narod se ne bo mogel kosati s prebrisanostjo sveta in neizprosno svetovno ekonomijo.

Sv. Andrej, 26. 12. 2002

LJUDMILA NOVAK, županja

Tamburaši v družbi Prjatlov in prijateljev

Kulturno društvo je, 27. decembra 2002, ob 18. uri v gasilskem domu na Vrhpoljah organiziralo koncert za vse ljubitelje glasbe.

Po dolгих pripravah na že tradicionalni novoletni koncert se je ves trud poplačal z odličnim koncertom ter publiko, ki ni skrivala navdušenja. Poleg tamburašev so nastopali še: mešani pevski zbor Veritas ter ansambel Pr'jatli. Ta trenutek pa bi se opravičila še vsem, ki ste pričakovali duo Zrno na zrno, saj zaradi bolezni glasbenika nista mogla nastopiti na koncertu.

Koncert se je pričel z nastopom tamburašev in mešanega pevskega zbora Veritas, ki sta odigrala in zapela Sveto noč. Tamburaši so se v dvodelnem nastopu predstavili z 10 skladbami. Poleg že bolj poznanih skladb so zaigrali tudi nekatere novejšje. Z zahtevnejšimi skladbami so pokazali velik napredek glede na leto poprej. Skladbe kot so: Koncertno kolo 1, 2, Stari splitski plesi, Boter Čmrlj (solist: Robi Avbelj) in Ero z onega sveta. Skupaj z Veritasom pa so se predstavili še z Uspavanko za Evo.

Mešani pevski zbor Veritas pod vodstvom Jelke Lebar je zapel pesmi: Mami za praznik, Neko noč, Noč božična in pesem Malo miru. S svojimi glasovi in ubranostjo so popestrili večer.

Po nastopu Veritasa je napovedovalka Bernarda Novak na oder povabila ansambel Pr'jatli. Spretno in veselo so vskočili Pr'jatli. Zaigrali so nekaj narodno-zabavnih skladb in napovedali odličen večer po končanem uradnem delu.

Sledil je govor županje Milke Novak, njenim željam pa sta se pridružila še mentor tamburašev Milan Kontarček ter predsednik Ivo Žuna. Po izrečenih željah so tamburaši in mešani pevski zbor Veritas zapeli še t.i. »bis« - pesem Jingle Bells.

S toplimi željami in veselo skladbico se je končal koncert. Sledil je zabavni del ob glasbi ansambla Pr'jatli, ki se je zavlekel v zgodnje jutranje ure.

NEVA PAČNIK

Kako smo vstopili v leto 2003

Zadnje dneve pred božičem se je tudi center Moravč zasvetil v praznični preobleki novoletnih lučk, ki so bile razporejene z okusom v zanimivih barvnih odtenkih in oblikovnih zamislih. Park obsijan z osvetlitvijo cerkve je ponujal idiličnost. Vse je bilo nared za praznike, le izpod neba se niso hotele spustiti težko pričakovane snežinke. Toda to nas je motilo mnogo manj, kot neupoštevanje zakona o uporabi pirotehničnih sredstev. Zlasti starejši, otroci in živali so bili v teh dneh zelo vznemirjeni, saj se je pokanje »vleklo« od poznega popoldneva do prvih ur naslednjega dne kar nekaj dni zapored. Pa smo se vdali v usodo in to »bombarijado« prestali. Prav zanimivo je, kako tak hrup doživljamo različni ljudje. Z nekoliko obzirnosti bi bili lahko praznični dnevi za vse, ljubitelje pokanja in neljubitelje tega početja, lepši. Ob

obilici kulturnih dogodkov smo zares uživali praznike in proste dni, če le niste bili med tistimi nesrečneži, ki delajo tudi ob praznikih.

Vstop v novo leto je bil v Moravčah veličasten, saj je bil osrednji park

prizorišče druženja, ognjemeta in županjinega osebnega voščila v prvih minutah leta. Podobni ognjemeti pa so razsvetljevali nebo domala v vsaki vasi naše občine, kjer so ljudje iz hišnih in vaških zabav prihajali na prosto, da so si izrekli voščila za leto 2003 in nazdravili. Posebej prisrčno je bilo v Pečah, kjer so tudi letos krenili na nočni silvesterski pohod z baklami in nazdravljali novemu letu v dvorani gasilskega doma.

Prazniki so minili in upočasneni čas je z bliskovito naglico ponovno začel teči in že bo prvi mesec leta v kraju.

MAL, foto Milan Kokalj

70 pohodnikov z baklami na Limbarsko goro

Preteklo je leto in znova smo se zbrali prijatelji in znanci, da se 25. decembra 2002 odpravimo že drugič na nočni pohod na Limbarsko goro z baklami. Ob prijetnem spoznavanju, stisku rok in prižiganju bakel smo se še malo podkrepili z medenim žganjem, kuhanim vinom, toplim čajem in pecivom. Ob soju bakel smo se napotili po dolini, kjer so se nam pridružili še pohodniki iz Soteske, Serjuč in Moravč. Nadaljevali smo pot skozi Serjuče do Vodic, kjer nas je znova pričakal Fortunetov gospodar s pecivom in medicino. Malo utrujeni, vendar prešerno razpoloženi smo po slabih dveh urah prispeli na vrh, tam pa so se nam pridružili še pohodniki iz Blagovice. Po skupinskem fotografiranju smo se namestili v gostišču Urankar, kjer so nas dobro pogostili in se jim ob tej priliki še enkrat prav lepo zahvaljujem.

Po veselem druženju, ko smo že pozabili na utrujenost in se dobro upeli, smo se zadovoljni vračali v dolino. Bilo je prelepo, da se naslednje leto ne bi ponovno dobili in ponovili vzpona v nočni tihoti. Pridružite se nam.

VOJKO CERAR

26. december, dan osamosvojitve Republike Slovenije

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Domžale je skupaj z občino Domžale na obletnico dneva osamosvojitve Slovenije organiziralo slovesnost v dvorani komunalnega centra v Domžalah. Slavnostni govornik, predsednik združenja Dominik Grmek, je v svojem govoru poudaril, da se ljudje tega praznika premalo zavedajo, kar dokazujejo tudi s tem, da za tako pomemben praznik ne izobesijo državne zastave.

BRANKA BIZJAN, veteranka

Sv. Štefan privabil 17 konj in kočijo

Sv. Štefan zavetnik konj domuje tudi na oltarju cerkvice v Zgornjih Kosezah. Od nekdaj so ljudje na njegov oltar 26. decembra, ko goduje, prinašali sol k blagoslovu in jo kasneje razdelili živalim in ljudem na domačijah, da bi jih zavetnik varoval vse leto. Običaj blagoslova soli ni nikoli zamrl. Povojna leta pa so bila tista, ki so od blagoslova živali – konj odvrnile tudi najbolj vztrajne. V zadnjih dveh letih se običaj znova oživlja. Konjeniško društvo Jurija Vege iz Moravč vabi k blagoslovu tako konjenike kot ljubitelje konj. Vabilu se je letos odzvalo 17 konjenikov in ena vprega v kočijo, ki je še posebej pritegnila pozornost velikega števila udeležencev sv. maše, kateri je sledil slovesen blagoslov. Sodelovanje in pripravljenost domačega župnika Viktorja Primožiča z društvom prinaša dobre rezultate v korist širše skupnosti.

Kot kaže se bo običaj prijel, zakoreninil in vsako leto privabil novih udeležencev. In če navdušenje članov konjeniškega društva ne bo usahnilo, se bomo na sv. Štefana dan v Kosezah še srečevali.

MAL, foto Milan Kokalj

Za zaključek starega leta grče na Pohodu

Slovo od starega leta so sklenili starejši taborniki – grče zaključiti v naravi s pohodom na Zasavsko Sveto goro.

V hladnem sobotnem jutru so se z avtomobili odpeljali do Kandrš. Na avtobusni postaji so pustili avtomobile. Iz prelaza so se spustili v bližnjo dolinico in se po utrjeni gozdni poti povzpeli na Slemšek. Na 677m visokem Slemšku so imeli prvi postanek. Od samotne cerkvice jih je dobro označena planinska pot vodila mimo samotnih zaselkov po lepi zasneženi in razgibani pokrajini.

Kar prehitro so prišli na cilj. Na Zasavski gori na višini 852m jih je najprej pozdravila cerkev Marijinega rojstva, ki stoji na razglednem samotnem vrhu. Ogledali so si ostanke taborskega zidovja in spomenik padlim med 1. svetovno vojno, delo Franceta Kralja.

V planinskem domu jih je že čakala prijazna oskrbnica in jim postregla s pravo kmečko pojedino. Ob koncu poznega kosila so si nazdravili in si zaželeli še veliko zdravja ter podobnih srečanj v naravi.

V dolino so se spustili po cesti in bližnjici proti Vidrgi. V mraku so prispeli do svojih vozil.

Z zimskim vzponom na Sveto goro so starejši taborniki zaključili taborniško leto. V prihodnjem letu jih čakajo nove naloge, ki pa jih bodo s svojo pridnostjo in s pomočjo vestnih vodnikov kot doslej uspešno opravili.

B. DORIČ

Proteja v cerkvi sv. Štefana v Zgornjih Kosezah

V nedeljo, 12. januarja, 2003, je bil ob 16. uri v podružnični cerkvi sv. Štefana koncert božičnih pesmi cerkvenega mladinskega zbora Proteja, tokrat že tretje leto.

To nedeljsko popoldne je bilo zelo mrzlo, a se je vseeno koncerta udeležilo kar lepo število obiskovalcev. V majhni cerkvi je bil pritenjen osvetljen oltar, ob strani so bile postavljene jaslice z zeleno smrekico, odsekano nekje v bregu nad Kosezami...

V preprostosti in skromnosti malega podeželskega božjega hrama so božič-

ne pesmi dosegle svoj pravi pomen. Z lahkoto so izrazile sporočilo, katerega ob hitenju in prenasičenosti sodobnih prazničnih dni mnogokrat sploh ne uspemo doumeti: "Rojen je zveličar.", ter neskončno željo po miru.

Zbor deklet je pod vodstvom Elizabete Pirnat in ob spremljavi Tomaža Pirnat na orglah zapel dvanajst božičnih pesmi različnih avtorjev. Že ob prvi pesmi je bilo čutiti ubranost mladih glasov, ki so se z neverjetno lahkotno mehko stapljali v čudovito sozvočje nežnih božičnih napevov.

Ob tem si lahko živo pred seboj videl, kako sredi hladne zime pastirji vabijo: "Le semkaj!" in vse stvarstvo poje božično uspavanko njemu, ki na zemljo prinaša mir v tej božični noči.

Pri zadnjih treh so se dekletom pridružili še fantje, kar je bila še

dodatna popestritev...

Srca so se ogrela, čeprav je sicer marsikoga pošteno zeblo. Obiskovalci so enourni koncert nagradili z bučnim aplavzom in kljub mrazu bi z veseljem poslušali še kakšno pesem.

Po koncertu smo ob toplem čaju, ki sta ga kot vsako leto pripravila gospa Barbara in gospod Jože Brate, po stari navadi še postali in poklepetali pred cerkvijo, nato pa odšli po domovih...

Hvala zboru Proteja za lepo doživetje! Vsi si želimo in upamo, da nas bo so-cvetje mladih deklet tudi prihodnje leto razveselilo s koncertom v cerkvi sv. Štefana v Zg. Kosezah.

JELKA LALIČ,
foto Milan Kokalj

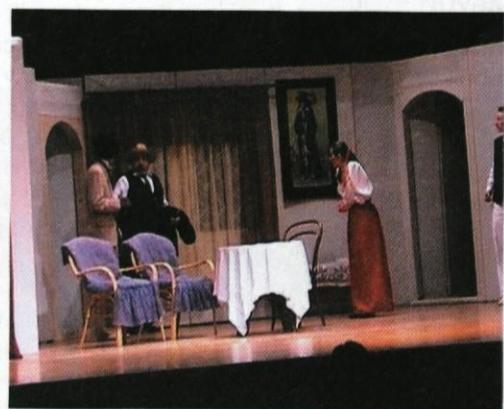

Nebesa na zemlji so Moravčanom všeč

V soboto, 11. januarja, je bila v Kulturnem domu Moravče gledališka predstava v izvedbi dramske skupine z Mlinš. Igra »Nebesa na zemlji« je situacijska komedija, katere dogajanje je postavljeno v elegantnem salonu v Ljubljani in posestvu na kmetih, ki se imenuje Lipovec. Zanimivi zapleti so dodobra ogreli številno občinstvo, ki si je kljub zelo hladnemu vremenu predstavo z zanimanjem ogledalo. Na za-

četku je članica dramske skupine predstavila delo ljubiteljske kulture na Mlinšah, kakšen namen ima njihovo delovanje in kje so že nastopali. Trenutno se skupina loteva bolj lahkotnih del, ker je predvsem želja ljudi zabavati. V bodoče pa ima skupina namen, da se loti tudi bolj zahtevnih gledaliških del.

M.K.

Poleg te komedije, smo v decembru spremljali tudi nastop gledališke skupine teater Balantin iz Kulturno prosvetnega društva Savlje – Kleče. Predstavljali so komedijo Hobson v škripcih. Vdovec in čevljar Hobson živi v lepem, idealnem okolju in razmerah vse do tedaj, ko se njegove odrasle hčere odločajo za poroke in ljubemu očku povzročijo nemalo težav, marsika-

teri sivi las in končno tudi odhod od doma, izzovejo toliko komičnih položajev, da so se gledalci lahko od srca nasmejali. Kar pa je bil tudi temeljni namen gostujočih igralcev, ki so na oder postavili Brighousovo delo prvič uprizorjeno leta 1916, saj danes hčere ne glede na očke in mame o svoji usodi, ki se nanaša na bodoče zakonsko, pravzaprav je moderno partnersko zvezo odločajo in odločijo same.

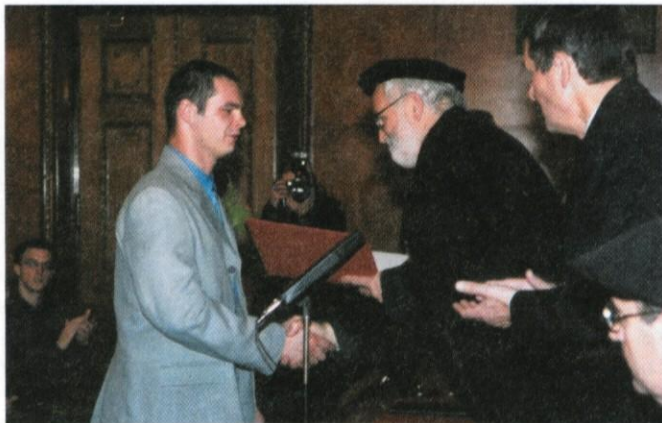
Oba gledališka dogodka sta v kulturni ponudbi kraja zaokrožala pred in po praznični čas.

MAL, foto Milan Kokalj

Maks Merela

Prešernov nagrajenec

Maks Merela je bil rojen 5. oktobra 1978 v Spodnji Javorščici 7. Osnovno šolo je do četrtega razreda obiskoval na OŠ Jurija Vege na podružnični šoli na Vrhpoljah, nato do osmega razreda na matični OŠ Jurij Vega Moravče. Že takrat ga je oče v svoji majhni mizarški delavnici navdušil za delo z lesom, čemur je sledil vpis na Srednjo lesarsko šolo v Ljubljani. V tem času si je pridobil tudi štipendijo v podjetju LIP Radomlje. Že od nekdaj so ga privlačile tudi lepote in skrivnosti podzemnega kraškega sveta. V času srednješolskega študija je kot dober športnik in odličen jamar opravil izpit za Jamarskega reševalca pri Jamarski Zvezi Slovenije in ima vse od leta 1996 status Operativnega jamarskega reševalca. Leta 1997 je uspešno opravil maturo in se vpisal v prvi letnik Biotehniške fakultete -

Oddelka za lesarstvo. Diplomsko delo univerzitetnega študija lesarstva je izdelal na Katedri za tehnologijo lesa pod mentorstvom doc. dr. Primoža Ovna. Raziskava je potekala v okviru nacionalnega projekta »Kompartmentalizacija mehanskih poškodb pri drevinah v urbanem okolju«, ki ga je vodil doc. dr. Primož Oven. Dne, 5. julija 2002, je z odliko diplomiral na oddelku za lesarstvo. Za diplomsko nalogo z naslovom »Zgradba in radialna plinska permeabilnost reakcijskih con pri bukvi« mu je bila 2. decembra 2002 podeljena Prešernova nagrada študentom Univerze v Ljubljani.

S takšnim priznanjem se je poleg Maksa Merele lahko pohvalilo le še 11 študentov ljubljanske univerze. Jemljem si pravico, da Maksu v imenu vseh bralcev čestitam za uspeh in mu zaželim uspešnosti in uspehov v nadaljnjem poklicnem in zasebnem življenju.

urednica, foto Robert Merela

Prihod božička razveselil tabornike

Ob spremstvu vodnikov so se letos odpravili na srečanje z božičkom najmlajši taborniki (murni, medvedki in čebelice). Pot jih je vodila do bližnjih ribnikov, kjer imajo svojo malo leseno hiško, v kateri so jim nekoliko starejši (popotniki in popotnice) pripravili praznovanje, t. i. čajanko. Kljub črni temi jih ni bilo strah, saj so si svetili z baklami, pa tudi to je res, da taborniki strahu ne poznajo, saj je njihov dom narava.

Ko so se približevali hiški, so bili še kako presenečeni. Hišica je bila osvetljena z baklami in številnimi svečkami. Pred njo pa je stala starka Zima in jih vabila na tople čaj.

JOJ koliko nas je, saj vsi niti ne gremo na sliko.

Izmenjali so si pozdrave in vstopili v njen tople dom. Velika okrašena jelka je lepšala prostor, miza je bila obložena s sladkarijami in sadjem, iz velikega lonca se je močno kadilo in dišalo po čaju.

Ko so si slekli topla oblačila in ogreli svoje mrzle nosove ob kaminu, so posedli za mizo in planili po dobrotah, ki jih je ponujala miza. Čez čas jim je starka zima povedala zgodbo iz njenih otroških let in otroci so jo z zanimanjem poslušali. Praznovanje se je nadaljevalo z različnimi tekmovalnimi igrami, petjem, pripovedovanjem vicev in plesom. Veselo rajanje je prekinilo trkanje na okno. Obiskal jih je božiček in jim prinesel

Uf, ali niso lepe te mlade »božičnice«, nove zvezde med nami.

darila. Bolj pridnim več, manj pridnim pa manj. A pozabil ni na nikogar.

Po odhodu božička so se tudi mladi taborniki počasi poslovili, se zahvalili starki Zimi za gostoljubje in ji obljubili, da bodo v prihajajočem letu še bolj pridno hodili na taborniške urice in se učili taborniških veščin, orientacije, potnih znakov, vozlov,.... poslušali in ubogali vodnike, pa tudi svoje učitelje in starše.

Kot stranska opazovalka lahko povem, da taborniki, ki so svojim mlajšim prijateljem pripravili tako prisrčen program, zaslužijo veliko pohvalo. Le tako naprej!

MILENA SMOLNIKAR

DU Moravče - leto 2002 uspešno zaključili

Človek ima včasih občutek, da vsako leto mine hitreje. Tako je znova tu čas, da se ozremo na prehojeno pot, precenimo, kaj se je v tem letu za nas naredilo pomembnega, dobrega ali slabega in se morebiti nad čem zamislimo. Mnogokrat starejši ljudje, upokojenci ne najdejo poti in ne znajo navezati toplih odnosov med ljudmi. Včasih jim to ne uspe niti v družini. Kadar se to zgodi, odigrajo posebno vlogo društva. V širšem smislu pa smo upokojenci še kako dejavni. Vse delo v društvih opravljamo prostovoljno, saj se zavedamo, da društvo v nasprotnem primeru ne bi moglo delovati. V našem društvu po svojih močeh skrbimo za zdravo in pestro življenje naših 390 članov. Ugodnosti so deležni le tisti, ki se dejavnosti aktivno udeležujejo. Še vedno pa je večina članov, žal, pasivnih. Iskrena želja aktivnih pa je, da bi nas bilo takih čim več. Na vsakoletnem občnem zboru, ki je najštevilčnejša oblika našega druženja, ponudimo veliko aktivnosti in oblikujemo program z namenom, da bi se vas čim več udeleževalo. Letos program aktivnosti v celoti objavljamo. Najbolje so obiskani izleti, tudi tisti v tujino. Ob koncu

leta pripravimo skupno silvestrovanje. Vse česar se lotimo v društvu, je namenjeno enemu samemu cilju: obogatiti in osmisлити jesen življenja vsem našim članom.

Podatki o udeležbi iz leta 2002.

- Kolesarskih izletov se je udeležilo 50 članov.
- V pohodništvu je sodelovalo 18 članov.
- Planinskih pohodov se je lotilo 39 članov.
- Udeležili smo se 12 spominskih slovesnosti s 220 predstavnikov.
- Na srečanjih med društvi je sodelovalo 91 članov.
- 306 članov se je udeležilo izletov.

Morda vas bodo prav ti podatki spodbudili, da se nam v letu 2003 pridružite še vi.

Kaj naj še napišem na koncu tega prispevka? Res, da je današnji čas za marsikoga izmed nas trd in neizprosni. V teh letih nastopijo bolezni in težave povezane z njimi, tudi duševne stiske, pomanjkanje sredstev za življenje. Ni lahko! Toda sam sem v šali mnogokrat rekel: «Kdor ne umre mlad, postane star.» To je dejstvo, ki ga moramo sprejeti. Pomagajmo si sami in smelo glejmo na življenje, ki je še pred nami. Naj nas ne strejo bremena, ki smo si jih na poti skozi življenje že nadeli. V stiski poiščimo prijatelja, soseda, ki mogoče tudi čaka na tvojo toplo besedo in stisk roke. Lažje nam bo. Kar je telesu prijetno je duši koristno.

Motto našega društva je: čim dlje ostati aktiven in še kaj narediti zase, za zdrav način življenja in tako ostati vzor mladim.

JOŽE NOVAK

predsednik za šport in rekreacijo pri DU

Del upravnega odbora DU v društvenih prostorih.

Program izletov DU v letu 2003

- Vsako prvo soboto v mesecu so nakupi v tujini
- 8.3. Izlet v čast mamicam in ženam
 - 12.4. Postojna (ogled jame), Rakov Škocjan in Cerkniško jezero
 - 10.5. Posavje, Brežice – žganjekuha in ogled repnice
 - 17.5. Kopenje v Izoli – kmečki turizem
 - ___6. Kozjansko, grad podsreda, Pištanj sejem
 - 26.6 Srečanje upokojencev Slovenije
 - 5.7. Nazarje, Topoljščica, Zavodnje, Kavčnikova domačija
 - 12.7. Pokljuka, srečanje z borci pohodniki s Triglava
 - ___7. Trbiž, Višarje
 - 2.8. Vožnja s splavom po Dravi
 - 9.8. Tolmin, Kobarid, Bovec, Kranjska gora
 - ___9. Štanjel, jama Vilenica, paršutarna
 - 4.9. Srečanje upokojencev Gorenjske
 - 11.10. Ormož, Jeruzalem, Velika nedelja - trgatav
 - ___10 Vinica, Adlešiči
 - 8.11. Martinovanje
 - 13.12. Zaključek leta 2003

December v prazničnem mestu

Rokodelci Moravske doline so svoje niti razpredali na širše območje Slovenije. Tako so na povabilo Centra za razvoj Litija 20. in 21. decembra 2002 sodelovali na prireditvi December v prazničnem mestu, kjer so na stojnici predstavljali svoje izdelke in hkrati promovirali domačo občino. Kljub hladnemu vremenu jim je čas hitro minil, saj so se družili z ostalimi predstavljalci in prodajalci. Za sodelovanje so dobili zahvalo organizatorja in povabilo na prireditev v letu 2003.

BRANKA BIZJAN

NOVICE IN NOVIČKE IZ ŠOLSKIH HODNIKOV

Leto 2002 se je poslovilo in zakorakali smo v novo. Izrekli smo si veliko voščil v upanju, da se vsaj nekatere od njih izpolnijo.

Tudi v šoli se je na vsakem koraku čutilo, da se leto poslavlja. Prireditve so se kar vrstile in vse je bilo v znamenju božično novoletnega pričakovanja.

Malčki so plesali s plesno učiteljico Natašo iz Plesne šole Miki.

šli na »rekreativni oddih« v terme Snovik skupaj s starši,

izdelali okraske iz slanega testa,

iz testa kuharice Zlate so spekli, mmmm, okusne piškotke in pošteno si se moral »zagrebsti« preden jih je zmanjkalo,

in celo Martina Krpana so zaigrali, preden

jih je obiskal dedek Mraz in jih razveselil z darili. Dobrotnik pa ni pozabil na zaposlene, saj so se lahko sladkali z njegovimi bonbončki.

Mladi igralci dramskega krožka so celo jesen hiteli s pripravami na prvi nastop. Njihova mentorica Mija Zibelnik jih je pogumno spodbujala in pripravljala na prvi »ta pravi« nastop. Tako so mladi igralci 24. decembra stopili na oder v kulturnem domu in nam zaigrali igrice Kam bežijo meseci. Pred nastopom dramske skupine, pa so se zavrteli še plesalci plesne šole MIKI.

Čeprav so božično – novoletne počitnice minile bolj v spomladanski preobleki kot v zimski, se je pa začetek leta začel bolj zimsko. Končno smo

dočakali sneg. Odraslim je prinesel kar nekaj preglavic, otroci pa so se ga razveselili. Šolske klopi so za nekaj uric na dan zamenjale sanke in smučke, sosednji breg pa je napolni otroški živ - žav.

Sneg je navdušil celo damice iz osmih razredov, da so se prepustile ledenemu

objemu snežakov, ki sta zrasla na griču za šolo in gledata v zbornico, kaj se zapisuje v tiste ne preveč priljubljene roza knjižice.

Božično novoletni pozdrav in voščilo šole so v vse tri župnije naše občine ponesli pevci in pevke Mladinskega in Otroškega pevskega zbora. Zborovodkinja Mojca Malovrh je z občutkom izbirala božične pesmi med najstarejšimi slovenskimi ljudskimi pesmimi. Izbrala jih je devet in jih s pevci občuteno in prazničnemu času primerno vzneseno interpretirala zbranim v cerkvi. Sodelovanje z organisti Jožetom Vidergarjem, Marijo Klopčič in Alojzem Štefanom je bilo kot sol že tako okusni jedi. Koncerta v Pečah in na Vrhpoljah sta izzvenela na dan gospodovega razglašanja 6. januarja med popoldansko in večerno praznično mašo. V Moravčah so prepevali 11. januarja med večerno sveto mašo. V imenu zborovodkinje se zahvaljujem vsem trem župnikom Janezu Zaletelu, Vinku Čampi in Viktorju Primožiču za pripravljenost, da nas že več kot deset let sprejemate v svojo sredino vernikov, ki pa vsakokrat pokažejo veliko pozornost in gostoljubnost, saj pevci vedno koncert zaključijo ob toplim čaju, pecivu in drugih priboljških.

Slika in beseda: ANDREJA VAVPETIČ, MAL, foto arhiv vrtca

Branje in bralna sposobnost

Branje je kompleksna in dinamična aktivnost, ki jo izgrajujemo vse življenje. Je glavno sredstvo za pridobivanje informacij in učenja in hkrati tudi sredstvo za oblikovanje osebnosti in odnosov med posamezniki in skupinami. Pri branju razvijamo semantične, percepcijske, povezovalne in druge sposobnosti. Brati pomeni hkrati tudi misliti. Razmišljamo pred, med in po branju nekega besedila in tako osvajamo novo znanje, ki je osnova za delo naprej. **Branje mlademu bralcu omogoča uspešnejšo socializacijo in lažji vstop v kulturno okolje. Izgrajuje njegove vrednote in vrednostni sistem in pomembno vpliva na dožemanje samega sebe, hkrati pa mu pomaga reševati konfliktna situacije, v katerih se znajde v družbi.**

Branje je tudi osnova različnih vrst pismenosti – računalniške, znanstvene, literarne, družinske in drugih. **Biti pismen pomeni osvojiti bralne in pisne spretnosti in sposobnost hitrega razumevanja.** Poslušanje, govorjenje, branje in pisanje so tiste temeljne sposobnosti, ki so potrebne za uspešno nadaljnje šolanje in tako izgradnjo določene stopnje kulturnega kapitala in kognitivne kompetence. Bolj kot je razvita bralna sposobnost, bolj izgrajujemo tudi druge sposobnosti – komunikacijske, informacijske, pisne, empatične in še celo vrsto drugih sposobnosti.

Vendar branje ni le sprejemanje pisanega besedila, ampak tudi kritična presoja in razčlenitev prebranega. Bralno pismenost lahko opredelimo kot sposobnost razumeti in uporabiti tiste pisne jezikovne oblike, ki jih zahteva delovanje v družbi in so pomembne za posameznika. **Razvoj bralca pa je v resnici odvisen od domačega okolja, v katerem odrasča.** Branje knjig ustvarja toplino in krepki čustvene vezi v družini. Otroku pomaga osmišljati svet in je čudovit način, da otrok preživi čas s starši. Literatura pomaga otroku, da bolje razume sebe, razvije ideal za svoj lastni jaz, dojame socialno okolje in se mu prilagodi.

Redno branje in pisanje je pomembno ne le za učenje novih spretnosti, temveč tudi za ohranjanje le teh, kar pomeni, če pisnih spretnosti ne uporabljamo redno, počasi usahnejo. Pomembno je, kaj beremo. Razširjenost branja strokovnih

in znanstvenih knjig je eden od indikatorjev modernizacije sodobnih nacionalnih družb. Enostranskost pri poseganju po knjigah lahko rojeva tudi enostranski vpliv na človekovo duhovno rast. Večja enakomernost pri izbiranju branja ugodno vpliva na vsestransko duhovno-vedenjsko rast posameznikov in posledično celotnega prebivalstva. **Bralna sposobnost danes ni več razkošje in privilegij izobraženih posameznikov,** kot je bilo to v preteklosti. Branje je namreč nujno potrebno za človekovo smiselno preživetje.

Dejstvo je, da je pri nas **odstotek odraslih, ki redno berejo, vse manjši.** Po zadnjih podatkih imamo v Sloveniji kar 39% ne bralcev. Branje resne literature in poezije je omejeno zgolj na intelektualno elito. Za takšno stanje največkrat krivimo elektronske medije brez katerih si življenja ne znamo več predstavljati. Vendar se **odnos do knjige ni poslabšal zaradi elektronskih medijev, temveč zaradi vsesplošnega pomanjkanja časa in zaradi pomanjkanja časa, ki ga odrasli namenijo svojim otrokom.** Starši bi morali svojega otroka v njegovem najzgodnejšem obdobju dodobra seznaniti s knjigo, s kulturno dobrino, ki ga bo spremljala skozi vse življenje in ki mu bo v veliki meri rezala vsakdanji kruh.

Trije dejavniki vzpodbujanja bralne kulture so še posebej pomembni pri vzgajanju bralca za vse življenje. To so v prvi vrsti starši, vzgojitelji in učitelji ter knjižnice in knjižničarji. Ti najprej s svojim zgledom, izobrazbo, znanjem in ljubeznijo do knjig vplivajo na bodoče mlade bralce.

NEKAJ PRIMERJALNIH PODATKOV

Podatki o branju drugod nas opozarjajo, da še vedno nismo stopili v korak z bralci iz drugih, predvsem evropskih, držav. Poglejmo nekaj primerjav. Podatki o pogostosti branja med Evropejci¹ v letu 1991 kažejo, da je redno bralo knjige 50% vprašanih, 14% anketiranih pa knjig ni bralo (pri nas imamo po zadnji raziskavi iz leta 1998 kar 39% ne bralcev). Podatki raziskave iz leta 1995 kažejo deleže bralcev v posameznih razredih: v razredu od 15 do 24 let je bilo 70% bralcev; od 25 do 34 let 68%; od 35 do 44 let in od 45 do 54 po 71% bralcev in prav tako 71% v starostnem razredu nad 65 let. **Če te podatke primerjamo s slovenskimi**

bralci, ni večjih odstopanj, odstopamo le v starostnem razredu največje delovne angažiranosti, to je v starostnih skupinah od 35 do 55 let, kjer slovenski bralci berejo precej manj kot drugi evropski bralci. Podobno kot pri nas se tudi v Evropi delež ne bralcev zmanjšuje in delež bralcev povečuje. Največ evropskih bralcev je v najvišjem socialnem razredu – 86% in najmanj v najnižjem socialnem razredu – 60%. To pa je še vedno precej več kot v našem najnižjem dohodkovnem razredu, kjer je bralcev le 39%. Pri tem pa moramo upoštevati še časovni razmak treh let med izvedbo tuje in domače raziskave. Imamo torej precej več ne bralcev in precej manj bralcev v skupini najnižjega dohodkovnega razreda kot ostali Evropejci. Če bi želeli to stanje spremeniti, bi morali v prvi vrsti **povečati cenovno dostopnost knjig,** ki bi omogočila, da bi bralci iz nižjega dohodkovnega razreda kupovali več knjig, po drugi strani pa bi morali tej skupini bralcev omogočiti tudi **brezplačno koriščenje knjižničnih uslug** v vseh splošno-izobraževalnih knjižnicah.

V »Knjiga in bralci III« (leta 1984) je bilo zapisano, da slovenski bralci ne sledijo svetovnim trendom popularizacije strokovnih, poljudnoznanstvenih in znanstvenih knjig in da še vedno najraje prebirajo leposlovne knjige. V primerjavi z bralci razvitih držav so podatki kazali, da neustrezna razširjenost branja teh knjižnih vrst kaže na prenizko stopnjo izobraževanja in usposabljanja na Slovenskem v primerjavi z bralci iz razvitih zahodnih držav in na ustaljenost tradicionalnih bralnih navad. Dolgoročna primerjava podatkov med leti 1973, 1984 in 1998 pa kaže povečanje zanimanja za znanstvene, strokovne in poljudnoznanstvene knjige pri nas. Iz tega lahko sklepamo, da se je v 90. letih začela vsebinska struktura bralnih navad Slovencev izboljševati v smeri pogostejšega branja tudi strokovnih in znanstvenih knjig. Zasluge za povečanje zanimanja za tovrstno literaturo gre pripisati bralcem iz najnižjih in najvišjih starostnih razredov. Zanimivo, da se je branje znanstvenih knjig najbolj povečalo v starostnem razredu nad 60 let: od 4% bralcev leta 1984 na 13% leta 1998. Bralci srednjih starostnih skupin pa še vedno premalo berejo tovrstne knjige. Da stari od 18 do 30 let pogosteje berejo znanstvene knjige, je delno mogoče pojasniti z večjim številom vpisanih na fakultete in višje šole in z zahtevnejšimi študijskimi programi, ki vključujejo branje te vrste knjig. **Med bralci strokovno-znanstvenih knjig je več (55%) moških kot žensk.**

Koliko svojega časa namenimo branju, je med drugim odvisno od socialno ekonomskega statusa in od duhovne sposobnosti posameznika, da si vzame čas zase. Poleg dohodka je stopnja izobrazbe tista socialna kategorija, ki najbolj vpliva na pogostost branja. Ne glede na vse povedano, pa velja brati, saj pomembnost branja, tako v posameznikovem osebnem kot poklicnem in družbenem življenju, močno narašča.

MOJICEJA PODGORŠEK

(Footnotes)

¹ Vir: Focus, 1999, München

ŠOLSKI KOLEDAR

- 27. 01. – Vesela šola – šolsko tekmovanje
- 31. 01. – Zgodovina – šolsko tekmovanje
- 31. 01. – 01. 02. – Vpis otrok v prvi razred
- 03. 02. – Kemija – šolsko tekmovanje
- 04., 05. 02. – Poskusno eksterno preverjanje znanja za 8. razred
- 06. 02. – Angleščina – državno tekmovanje
- 10. 02. – 15. 02. – Zimska šola v naravi 5. razred
- 11. 02. – šolsko tekmovanje iz slovenščine za Cankarjevo priznanje
- 13. 02. – Govorilne ure
- 24. - 28. 02. POČITNICE

Smučarski skoki v Pečah

V Pečah je v nedeljo, 12. januarja 2003, potekalo tekmovanje v smučarskih skokih. Ob ugodnih snežnih in vremenskih razmerah ter seveda veliko dobre volje je članom Kulturno športnega društva Peče uspelo usposobiti staro skakalnico. Po obilici dela je bila skakalnica z doskočiščem varna in pripravljena za tekmovanje.

Prireditve je bila dobro obiskana, tekmovalcev je bilo kar štirinajst (iz vseh koncev občine Moravče). Starostne omejitve ni bilo, veljal je le pogum in znanje. Najmlajši udeleženec je tako štel 11 let, najstarejši pa 30 let. V treh serijah smo si ogledali veliko dobrih skokov, pa tudi nekaj ponesrečenih je bilo vmes. Prvo mesto je z 19 metrov dolgim skokom zasedel Jani Avbelj, sledila sta mu Klemen Brate na drugem in Stane Stegnar na tretjem mestu. Vsi trije so prejeli pokale in praktične nagrade. Praktični nagradi za drugo in tretje uvrščenega je prispeval Bar Travnar iz Moravč. Številni gledalci so se v mrzlem popoldnevu ob ogledu prireditve lahko pogreli z vročim čajem ali kuhanim vinom. Tekme so bili veseli ne samo mladi pač pa tudi starejši ljubitelji tega športa, saj se še spominjajo generacije, ki je pred več kot tridesetimi leti pričeli s skoki in gradnjo skakalnice v Pečah. Zato z veseljem sledimo tradiciji in smo naklonjeni temu vseslovenskemu športu.

Pohvala organizatorjem in izziv, da bi bilo takšnih prireditev še več.

JELKA LALIČ

Skokom se niso odrekli niti na zahodu občine

Sneg pa je razveseljeval tudi mladež po vseh koncih naše doline. Škoda, da je prišel s 14-dnevno zamudo. Veselje otrok so gotovo povečali dobri občutki, ker so se jim pri zimskih radostih priključili tudi odrasli in starši. Zaživele so stare snežne igre in tudi prave smučarske tekme so se odvijale. Fotografsko oko je presenetilo tekmovalce z Imenj, ki so napovedali Primožu Peterki hudo konkurenco v kategoriji do 20 metrov. Borili so se kot pravi športniki in na zmagovalne stopničke posadili zmagovalca Matica Mihelčiča, ob levi in desni bok pa Ambroža Novaka in Nejca Mihelčiča. Dobri zgledi privlačijo in jih je vredno posnemati in za to bo še priložnosti, če se bo ljudska modrost: dan gor, sneg dol, letos izkazala za pravo.

MAL, foto: Roman Novak

Smučarski skoki 2002/03

Petnajstič na najvišji stopnički

15. zmaga Primoža Peterke in 6. mesto na Intersport novoletni turneji sta odlična izkupička izkušenega športnika. Vsi skupaj smo dobili na prvi dan v letu navdušujoče darilo, zmago v smučarskih skokih. Primož pa je s tem dobil potrditev, da se šampion med šampioni na najvišjo stopničko zavihti s trezno glavo in dobrimi skoki. Njegove uvrstitve na posameznih tekmah so: 7. mesto v Obersdorfu, 1. mesto v Garmischu, 15. mesto v Innsbrucku in 5. mesto v Bischofshofnu. Zakopani, kraj njegove prve zmage leta 1996, pa je tokrat očitno »delal« za domačega skakalca Poljaka Adama Malysza, ki je obakrat stal na tretji stopnički, zadnjikrat za samo 0,4 točke pred Promožem.

Sezona, ki se letos končuje v Planici od 21.-23. marca, bo prinesla še 13 tekem. V drugi polovici februarja pa bo v Predazzu v Italiji potekalo svetovno prvenstvo, ki ga slovenski skakalci in športna javnost z zanimanjem pričakujejo.

MAL

Nenavaden dogodek presenetil izkušena planinca

Markacisti smo se sredi vročega poletja odločili premakirati del Domžalske spominske poti iz Velike vasi proti Svetemu Križu in dalje proti Murovici. Za ta del poti skrbi PD Moravče.

Avto sem parkiral v Zagorici pri domu Jurija Vege in pričeli smo z delom. Po končanem delu smo na sedelcu, kjer se križajo planinske poti iz Zagorice na Murovico in od Sv. Miklavža na Murovico, posedli na podrto smreko ter pričeli malicati. Nahrbtnike smo položili na tla v podrast. Potem smo pobrali svojo kramo ter odšli do avtomobila. Prijatelja sem odpeljal na njegov dom v Ihan. Nahrbtnik je odložil na tla, jaz pa sem se odpeljal domov proti Moravčam. Prijatelj pa je hotel pobrati nahrbtnik s tal, pri tem pa prestrašen opazil, da se je iz njega izvila kar zajetna kača ter se odplazila v bližnjo živo mejo, še preden je lahko od presenečenja karkoli storil.

Ko mi je pri ponovnem srečanju pripovedoval o tem dogodku, so se mi mravljinici zapodili po hrbtu. Ne vem, kaj bi bilo, če bi kača med vožnjo pogledala iz nahrbtnika. Najbrž bi se kam zaleteli ali pa skotalili po strmem hribu navzdol.

MARIJAN GRIL

Tudi leto 2002 je postreglo s takšnimi in drugačnimi dogodivščinami. Zapomnili si ga bomo po tolikih podrobnostih. Toda zgornja novička je pa res tista, ki bo ljudi, ki so pogosto v naravi, navdala s kančkom strahu pred nepovabljenimi gosti in veliko mero strpnosti do vsega, kar nas obdaja. Delo markacistov, ki skrbijo za urejene, čiste in dobro označene poti v naši občini, je treba zelo pohvaliti, saj se ne zgodi, da bi naleteli na njihovo slabo opravljeno delo, ko se prepusimo užitkom hoje po urejenih planinskih poteh. Iskrena hvala in veliko volje za delo tudi v prihodnje!

urednica

Spomin na kamnoseštvo

Kamen. Surovina, ki jo je ustvarila narava v pomoč in okras človeku. In v njegov spomin.

Uporabljal jo je tudi mojster kamnosek. Z občutkom in znanjem je izbiral trden, gost, dober kamen. To je človek, ki je sekal, klesal, tolkel in gladil ta kamen. Izdelku, ki ga je ustvarjal z velikim znanjem o kamnu in uporabi orodja, z natančnostjo dela, postopku izdelave in tehniki obdelave je vdihnil dušo. Da bo živel večno. Da bo lepota, s katero je oplemenitil hladen kamen, polepšala prostor njegovega bivanja, prebudila v ljudeh najtoplejša čustva in občutek za lepo. Tako so lahko nastale kamnoseške mojstrovine, ki jih danes občudujemo. Da je kamen

zaživel v posebni lepoti, je bilo nekdaj potrebno nešteto ur ročne dela z navadnimi kladivi in kladivi za štokanje in s 'špicami' raznih vrst. Ko je bil izdelek že izdelan, je sledilo brušenje in poliranje z različnimi brusilnimi in polirnimi kamni. In voda. Ta je bila pomemben element v delu kamnoseškega postopka. Ali veste, kako ročno zgladimo in spoliramo kroglo, tako, za na vrh stebriča lepe kamnite ograje? Veste, zelo pomembna je navadna lesena deska.

Na Moravškem so lomili peščenjak, kremenov konglomerat in apnenec iz Peč. Rumenkast peščenjak je bil krhek in porozen, a za obdelavo zelo prikladen material. Iz njega so izdelovali predvsem notranje cerkveno okrasje, krogovičja in kropilnike neka-ko do 15. stoletja. Znana pa so tudi znamenja in portali. Izdelki, izpostavljeni vremenskim neprilikam, so hitro propadali. Pred propadanjem so jih zaščitili z barvnimi premazi. S tem pa so žal izničili lepoto kamna.

Gost, temnosiv do črn apnenec iz Peč pri Moravčah, 'peški marmor' so ga imenovali, pa je kamen, ki ima vse lastnosti dobrega kamna za obdelavo in je veliko bolj obstojen. Nad vasjo so, po pripovedovanju, nekdaj izkoriščali tri odkope. Z vozovi so velike bloke prevažali do kamnosekov v Ljubljani. Tu je iz peškega kamna klesal tudi kamnosek Alojzij Bombasi, v drugi polovici 19. stoletja pa so kamen obdelovali v Pečah v kamnoseški delavnici Vettorazz. To je bilo družinsko podjetje, ki je izdelovalo portale, oken-ske okvire, nagrobnike in

spomenike, stebre in stebrišča, kropilnike in krstne kamne, bloke za mostne konstrukcije...

Znanje so prinesli s seboj iz Italije, od koder izvira njihov rod in katera slovi po mojstrih kamnosekih in umetnikih kiparjih. Tu so se naselili v drugi polovici 19. stoletja zaradi bližine kvalitetne surovine, izjemno lepega kamna, tu so videli svojo prihodnost ...

Svoje obsežno znanje so prelili v izdelke, ki jih občudujemo na Moravškem in širom po Sloveniji. Tako kot danes so bili včasih kamnoseški izdelki dragoceni in dragi. Izkazovali so premoženjski status gospodarja in domačije, gostilne, gosposke hiše Portale so krasili z ornamentalno dekoracijo. Najpogostejši so bili cvetlični motivi, vinska trta in ptice. Mojstri so vpletali naravo krog sebe v kamen, ki je podlaga vsemu, kar raste, leze, leta in gre. V sklepniku ali v zgornjih kotih portala je navadno vklesana letnica, ko so portal vzdali in iz nje razberemo tudi čas nastajanja izdelka. Natančno izdelani in zloženi liki izstopajo iz motnega ozadja. Ali pa so vklesani v kamen in je zložena površina ostalega kosa kamna. Kamen pokaže svojo pravo barvo, če je moker. Gost peški apnenec, dobro obdelan in zleščen, 'spoliran', daje vtis pravega marmorja in zato so ga tudi tako imenovali. Da je bilo kvalitetnega kamna veliko, pove podatek, da so iz njega izdelovali stebre, visoke tudi dva metra in več. Prava zanimivost je stebrišče Gregovih svinjakov v Pečah. Stoji v bližini nekdanje gostilne v Pečah št. 3. Iz 'peškega marmorja' je bil tudi portal v tukajšnjem župnišču, ki je izginil neznankam. Morda se bo nekoč pojavil kot najdenček pred vrati Eno velikih in pomembnih del te delavnice je bila rekonstrukcija dveh velikih piramid na prelazu stare Ljubeljske ceste v zadnjem desetletju 19. stoletja. Izdelani sta bili že leta 1728 v Ljubljani, kamen zanje pa je bil pripeljan od tu. Ena piramida je bila postavljena tudi na Trojanah. Posebno mesto v kamnoseški zgodovini pripada kamnitemu mostu čez Savo v Pogoniku. Tako pripoveduje upokojeni kamnosek gospod Janez Vettorazz iz Peč.

Kamnolomi 'peškega marmorja' so bili izčrpani v času med obema svetovnima vojnoma. Kamnolomi peščenjaka so prav tako že davno opuščeni. Narava jih je skoraj zakrila očem, a vseeno ostajajo del naše naravne dediščine ...

Kamnoseška kladiva so utihnila. Obdelani kamen pa živi kot kulturna dediščina v umetninah moravških kamnosekov. Samo spomin je premalo. Pomagajmo mu, da bo živel še naprej, da se bo ohranil v svoji podobi, krasil pročelja nekdanjih hiš ali prenesen v nove pričal o bogastvu in estetskih merilih premožnih prednikov, darov cerkvi in mojstrovinah kamnoseške obrti.

TADEJA ŠUBIC, svetovalka
Zavod RS za varstvo narave,
OE Kranj

INFORMATIVNI DAN NA SREDNJI ŠOLI DOMŽALE

V Srednji šoli v Domžalah, Cesta talcev 12, bomo v petek 14. februarja ob 9. in 15. uri ter v soboto 15. februarja 2003 ob 9. uri pripravili informativna dneva za osnovnošolce. Izbira poklica po osnovni šoli je včasih težka, zato bi vam radi predstavili smeri, na katere se lahko vpišete na Srednji šoli Domžale.

Izobražujemo za poklice v strojništvu in trgovini, v šolsko leto 2002/03 pa smo vpisali tudi prvo generacijo gimnazijcev (splošna gimnazija). Laboratoriji in učilnice so moderno opremljeni, tudi računalniške učilnice, telovadnico pa nameravamo zgraditi v najbližji prihodnosti.

Dijaki se dobro in varno počutijo. Na šoli poučujejo dobri in izkušeni učitelji.

Po končanem šolanju se boste lahko zaposlili v obrti in podjetjih ali pa nadaljevali šolanje v poklicno tehniškem izobraževanju, opravili mojstrske izpite ali nadaljevali študij na višji ali visoki šoli ali na univerzitetnem študiju. Dijaki v Srednjo šolo Domžale prihajajo tudi iz oddaljenejših delov Slovenije in stanujejo v ljubljanskih dijaških domovih, kar jim omogočajo dobre prometne povezave z Domžalami.

V Srednji šoli Domžale želimo v šolskem letu 2003/2004 vpisati dijake v programe:

Program nižjega izobraževanja (NPI):

STROJNIŠTVO: obdelovalec kovin: Izobraževanje traja 2,5 leta in se zaključi z zaključnim izpitom. Program je namenjen učencem z nedokončano osnovno šolo oz. učencem iz osnovnih šol s prilagojenim programom.

Program srednjega poklicnega izobraževanja (SPI):

STROJNIŠTVO: Skupni izobraževalni program: Izobraževanje traja 3 leta in se zaključi z zaključnim izpitom. Dijak/dijakinja, ima stalno učno mesto in sklenjeno učno pogodbo. V prvem letniku se približno 1/4, v drugem in tretjem pa 1/2 časa izobražuje pri obrtniku ali v podjetju. V času šolanja ima polovično zavarovalno dobo (delavska knjižica), prejema mesečno nagrado.

Šola je Ministrstvu za šolstvo znanost in šport poslala predlog razpisa za naslednje poklice:

avtomehanik, avtoklepar, inštalater strojnih inštalacij, klepar – krovec, oblikovalec kovin (strugar, frezalec, brusilec), finomehanik, strojni mehanik, konstrukcijski mehanik, orodjar.

Opozorilo: Tako širok program je predlog šole, vendar lahko v končni fazi Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport lahko omeji število poklicev.

TRGOVINA: Izobražujemo za poklic trgovec. Izobraževanje traja 3 leta in se zaključi z zaključnim izpitom. Dijaki/dijakinje imajo v drugem in tretjem letniku praktično usposabljanje v trgovinah po individualnih pogodbah med šolo in izvajalci praktičnega pouka.

Po uspešno končani poklicni šoli imajo dijaki/dijakinje možnost nadaljevati šolanje v poklicno tehniških izobraževalnih programih.

Poklicno-tehniških izobraževalni programi (PTI):

STROJNIŠTVO: strojni tehnik

EKONOMIJA: ekonomsko komercialni tehnik

Izobraževanje traja 2 leti in se konča s poklicno maturo.

Prednost Strokovne in poklicne šole na Srednji šoli Domžale je da dijak pridobi v petih letih dva poklica na isti lokaciji.

Program splošne gimnazije (GIM):

GIMNAZIJA: Izobraževanje traja 4 leta in se zaključi s splošno maturo. Gimnazijski program je namenjen učencem, ki nameravajo svoje izobraževanje nadaljevati v univerzitetnih programih obeh univerz. V domžalski gimnaziji se še ne moremo pohvaliti z dolgoletno tradicijo. Ravno to nam omogoča, da še v večji meri prisluhnemo željam dijakov in njihovih staršev.

Za opisane poklice (razen za gimnazijo) izvajamo tudi izobraževanje odraslih.

Obiskovanje pouka in izobraževanje po opisanih programih je smo del aktivnosti s katerimi se srečujejo dijaki v Srednji šoli Domžale. Aktivno se vključujejo v dejavnosti šole (astro-nomski krožek, šolski radio, novinarski krožek, dramski krožek, pevski zbor, računalniški tečajji..., sodelujejo na regijskih in državnih tekmovanjih v znanju in športu, razstavljajo na sejmih, sodelujejo pri pripravi in izvedbi zaključnih plesov, se udeležujejo strokovnih ekskurzij (München, Bologna, Gradec, Benetke, slovenska podjetja...).

O dodatnih informacijah se lahko pozanimате na tel. številki: 724 06 30 (tajništvo) ali 724 22 47 (svetovalna služba).

Mag. Primož Škofic
v.d. ravnatelja gimnazije

Mag. Viktor Jemec
v. d. ravnatelja poklicne in strokovne šole

STARA FOTOGRAFIJA

Z zbiranjem starih fotografij bomo nadaljevali tudi v letu 2003, zato vas naprošam, da še brskate po starih skrinjah in nam pošljete kaj zanimivega za objavo. Vse stare fotografije po objavi vračam pošiljatelju, toraj je skrb, da bi se dragocena fotografija kar izgubila, odveč.

Moravska dolina v vodnikih po planinskih poteh TAKO JE BILO NEKOČ...

košara (cekara) iz slamnatih kič. Ishodišče za Limbarsku goro 773 m.

14 km i. od Domžala (8 km od žp. Kresnice v. 123 nalazi se selo **Moravče** 380 m u mirnom, prijaznom kraju pokraj male ravnice medu brdima; ishodišče za dva krasna razgledišta: *Limbarska gora* 773 m (ssi) i *Sv. Miklavž* 737 m (j). U okolici više dvoraca, u selu **Koséze** (ssi. 5 km), se je * slov. pesnik *Jovan Vesel-Koseski* (1798—1884).

Moravče kod Domžala 300 stk, ☒, ☎, 6 roš; ✂ G: „Toman“ (3 s).

... IN DANES

Imamo popolno osnovno šolo, trgovine, gostišča z nekaj sobami, pošto, banko, razne servise. Dolina in obrobje je prepleteno s številnimi dobro označenimi planinskimi potmi. Ob teh poteh je kar nekaj dobro delujočih postojank razvijajočega kmečkega turizma. Gradovi, razen Tuštanja, so bili porušeni, potoka Drtiščica in Račas ne poganjata več veliko mlinov in žag.

Pohodniki radi prihajajo k nam iz Ljubljane, Zasavja na Svegta Miklavža, odnosno na Limbarsko goro z druge strani. Od tu pa se vračajo na izhodišča svojih poti. Srečujemo se in se pogovarjamo. Vsi so enotnega mnenja, da je pri nas lepo, zelo lepo. Moti pa jih, da ob nedeljah ni mogoče priti v Moravče z javnim prevozom, še manj pa oditi v popoldanski urah iz Moravč v smeri Domžal ali proti Zagorju. Zato se vračajo v Kresnice, Jevnico ali Črni graben. Pripravljeni pa so pustiti kakšen tolarček tudi v Moravčah, če bi jim bil le omogočen primeren dovoz do Domžal, mogoče tudi v Zasavje. Želimo biti turistično razvit kraj, zato bomo mora-

POPRAVEK

Na naslovnici decembrske številke glasila, ki je predstavljala Krašče z okolico, je bil napačno objavljen podatek, da je mlin na fotografiji KIŽEV. Fotografija predstavlja VEHOVČEV mlin. Vsem prizadetim se opravičujem. Za opozorilo na napaka pa se zahvaljujem gospodu Tadeju Jemcu.

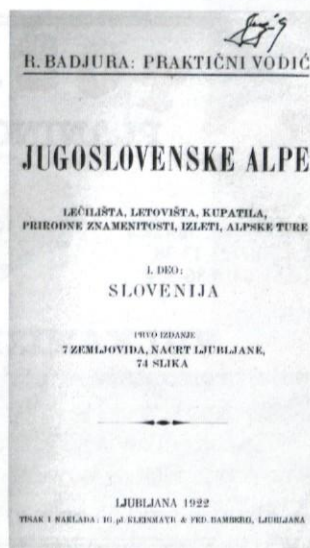
urednica

Tokratno fotografijo sem izbrala, ker je ob praznikih zbudila posebne občutke. Za objavo jo je posredovala Ivanka Cerar z Dol.

Je iz leta 1917 in prikazuje številno kmečko družino s šestimi otroki in teto, ki je bila včasih v hiši še kako dobrodošla pomoč ob vseh opravilih, ki jih je bilo potrebno vsak dan opraviti ročno brez pomoči gospodinskih strojev. Takšne številne družine so slovenskemu človeku pomenile trdnost, zanesljivost in tudi sožitje med posameznimi člani družine in generacijami. Danes pa se v maloštevilnih družinah, razmetanih po službah in šolah, strpnosti in sodelovanja družinskih članov ni moč naučiti.

Takšne družine so si znale napraviti tudi praznovanja.

urednica

liugrizniti v kisló jabolko in nekako le omogočiti javni prevoz tudi ob nedeljah in praznikih.

MARIJAN GRIL

OBVESTILO

S sklepom Okrajnega sodišča v Domžalah z dne, 25.10.2000, je zemljišče, parcelna številka 715 k.o. Limbarska gora v lasti in posesti naše kmetije, zato je vsaka vožnja in prehod preko zgoraj navedenega zemljišča prepovedana.

Obvestilo velja za vse, tudi za Rudolfa Avblja, Limbarska Gora 14

Nespoštovanje prepovedi vožnje in prehoda preko zemljišča bom sodno preganjal.

Maksimiljan Kosmač, Limbarska Gora 8

*Le delo, skrb, ljubezen in trpljenje
izpolnjevalo tvoje je življenje.*

V spomin

IVANU URBANIJI
Vrbanovemu atu iz Prikrnice

V začetku februarja bo minilo dvajset let, kosi nas za vedno zapustil.

Hvala vsem, ki se ga še vedno spominjate.

*Le srce in duša ve,
kako boji, ker več te ni...*

V spomin

FRANC JERMAN

V tem mesecu mineva žalostno leto, odkar nas je za vedno in mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, ati in stari ata.

Prisrčna hvala vsem, ki ste ga ohranili v svojem spominu, obiskujete njegov prerani grob in mu prižigate svečke.

žena Marija, sinova Marjan z družino in Aleš z Judito

AVTOSERVIS

PLANINC d.o.o.

Vrhpolje 43, Moravče
Tel.: 01/723-13-38
GSM: 041/686-509

VULKANIZERSTVO

prodaja, premontaža, centriranje in hranjenje gum

Nudimo kompletno usluge na vseh tipih vozil.

Za čas popravila nudimo nadomestno vozilo.

Smo pogodbeni servis za vse slovenske zavarovalnice.

Odkup in prodaja celih in poškodovanih vozil.

Prilagajamo se potrebam potrošnikov, zato smo našo ponudbo **obogatili z vodilnimi in pogonskimi traktorskimi gumami**, ki vam jih nudimo po ugodnih cenah.

Za nakupe zimskih gum dajemo **20% popusta**.

S sodobnimi stroji vam pnevmatike strokovno, kvalitetno in po konkurenčni ceni tudi montiramo in centriramo.

Vsem strankam, ki bodo s seboj prinesli ta reklamni oglas, nudimo dodatni 10% popust za nakup gum in storitve.

V Avtoservisu Planinc že pred pomladjo mislimo na vas in vašo opremo vozila, zato imamo **na zalogi že letne pnevmatike** priznanih proizvajalcev po ugodnih cenah.

Delavni čas: od ponedeljka do petka 7.00 - 19.00
sobota 7.00 - 13.00

PA BREZ ZAMERE

Dolina naša kolesarjem
nudi poti mnogotero.

Kar nekaj cest trop psov nadzira,
posebno direktorja z veseljem zasleduje
s čekani ostrimi
njega noge obdeluje.

Odlok in zima

so letos pokazali zobe,
kdo čisti pločnike,
se ve!

Osemdeset ur sneg gor in dol leti,
končno stroj Termita ga zdrobi.

Edino mraz ozdravil
mleka je bolezen.

Časopisi problema ne rinejo v strmine;
nanje se povzpел je direktor VURS-a
in padel je,
ker ni obvladal pravega kursa!
Če mraz bo trajal hud,
Do spomladi pade tudi But!

Prazniki in novo leto,
osvetljeni od ognja petard
ustvarili so podobo Meridiana,
kjer nahaja zemlja se Iraka.
Tam armada sodobnih helibard
na vsiljen napad čaka.

Če izbrali bi se radi,
zares najtežji delavnik,
za dan med božičem in novim letom
poštar postanite!

sliko pleskarstvo
PIRC

Matej Pirc s.p.
gsm 041-647-602
Stegne 11
1251 Moravče
www.slikopleskarstvo-pirc.com

ISCG
DOMŽALE

AVTOŠOLA
LONČAR d.o.o.

Cesta talcev 10, 1230 Domžale

Marko: 041/785-735

Janez: 041/697-971

Tečaj CPP
B kategorije
27.1.2003